

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2022

Organizácia: **Štátne divadlo Košice**

Rezort: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**

Typ hospodárenia: **Štátna príspevková organizácia**

Miesto konania verejného odpočtu: Historická budova Štátneho divadla Košice, Salónik 2. poschodie, Hlavné námestie 1, Košice

Dátum a čas konania verejného odpočtu: 21. 4. 2023 o 15:00

+421 55 245 22 00

sdke@sdke.sk

www.sdke.sk

Košice, 23. februára 2023

Mgr. art. Andrej Šoth, ArtD.
generálny riaditeľ

1	Identifikácia organizácie	3
2	Zhodnotenie činnosti organizácie	4
3	Ciele organizácie a prehľad ich plnenia	25
4	Rozpočet organizácie	31
5	Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie	47
6	Podnikateľská činnosť	47
7	Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie	47
8	Zhodnotenie zamestnanosti	49
9	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	50
10	Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi	51
11	Záver	52

Príloha – Organizačná štruktúra

1 Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Štátne divadlo Košice

Sídlo organizácie: Hlavná 58, 042 77 Košice

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Dátum zriadenia organizácie: 3. 7. 1945

Forma hospodárenia: štátna príspevková organizácia

Identifikačné číslo organizácie: 312 99 512

Štatutárny orgán Štátneho divadla Košice – generálny riaditeľ:

Mgr. art. Andrej Šoth, ArtD. – generálny riaditeľ

Členovia vedenia Štátneho divadla Košice:

- Ing. Ondrej Bernát, vedúci úseku podporných činností, štatutárny zástupca generálneho riaditeľa v plnom rozsahu
- Mgr. art. Andrej Petrovič, riaditeľ baletu (do 31. 6. 2022)
- Šimon Stariňák, riaditeľ baletu (od 1. 7. 2022)
- Mgr. art. Anton Korenči, ArtD., riaditeľ činohry
- Ing. Roland Khern Tóth, riaditeľ opery
- Ing. Angela Maďarošová, riaditeľka ekonomického útvaru
- Ing. Ivan Král, riaditeľ útvaru technickej prevádzky
- Ing. Rastislav Pistrák, riaditeľ obchodného útvaru
- Mgr. art. Silvia Korenči Zubajová, riaditeľka útvaru scénickej a kostýmovej výpravy (do 31. 8. 2022)
- Peter Šugár, riaditeľ útvaru scénickej a kostýmovej výpravy (od 1. 9. 2022)
- Martin Ondrejka, vedúci úseku javiskovej techniky
- Ing. Gabriela Dankovičová, vedúca oddelenia práce a mzdy

Hlavné činnosti:

Predmetom činnosti Štátneho divadla Košice je naštudovanie a verejné šírenie diel pôvodnej a svetovej dramatickej, hudobno-dramatickej a hudobnej tvorby s cieľom prispievať k všestrannému rozvoju divadelnej kultúry v Slovenskej republike a reprezentovaniu slovenského divadelného umenia v zahraničí.

2 Zhodnotenie činnosti organizácie

V rámci hlavného predmetu činnosti plní Štátne divadlo Košice (ďalej aj ako ŠDKE) v zmysle zriaďovacej listiny Ministerstva kultúry Slovenskej republiky MK-3035/2015-110/16314 platnej v roku 2022 najmä tieto úlohy:

- umelecky naštudováva a verejne sprístupňuje dramatické, hudobno-dramatické, tanečné a hudobné diela v spolupráci s vlastnými i hosťujúcimi umelcami,
- sprístupňuje národnú divadelnú kultúru na vlastnej scéne, s hosťovaním na scénach v Slovenskej republike a v zahraničí,
- naštudováva a verejne sprístupňuje dramatické, hudobno-dramatické, tanečné diela zamerané na výchovu mladého diváka,
- vyrába scénické dekorácie, kostýmy a rekvizity potrebné na zabezpečenie predmetu činnosti,
- vydáva a rozširuje periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, nosiče zvukových a audiovizuálnych záznamov vlastných predstavení v rámci propagácie svojej činnosti,
- spolupracuje so zahraničnými kultúrnymi inštitúciami,
- pripravuje nové nadnárodné projekty v spolupráci so zahraničnými partnermi,
- aktívne komunikuje so sponzormi a reklamnými partnermi,
- sleduje spätnú väzbu návštevníkov divadla a reakciu na hodnoty inštitúcie,
- vychováva a podporuje mladých umelcov.

ŠDKE v roku 2022 pôsobilo na divadelných scénach:

- Historická budova (ďalej aj ako HB)
- Malá scéna (ďalej aj ako MS)

ŠDKE uviedlo v roku 2022 v premiére celkom 14 divadelných inscenácií (1 obnovená premiéra, 1 divadelný projekt, 1 tanečný projekt):

Dátum premiéry	Scéna	Autor	Titul	Súbor
6. 3. 2022	MS	Salman Rushdie	Harún a more príbehov	Činohra
13. 3. 2022	HB	Peter Mazalán, Johann Sebastian Bach, Hermann Hesse	Už stačí / Ich habe genug ¹⁾	Opera
31. 3. 2022	HB	Ondrej Šoth, Adrián Havran	Doktor Jajbolí ²⁾	Balet
3. 5. 2022	HB	Ondrej Šoth, Andrej Petrovič	Orbis Pictus	Balet
8. 5. 2022	HB	Sofokles	Oidipus	Činohra
10. 5. 2022	HB	Giacomo Puccini	Tosca	Opera
11. 5. 2022	HB	Andrej Petrovič	Extáza / Obrazy o nej	Balet
27. 5. 2022	MS	Lars von Trier	Idioti	Činohra
24. 6. 2022	HB	Richard Wagner	Tristan a Izolda	Opera
21. 10. 2022	HB	Jiří Bubeníček	Proces	Balet
4. 11. 2022	HB	Peter Weiss	Marat / Sade	Činohra
19. 11. 2022	TK ³⁾	Ján Mikuš	Otočte kone!	Činohra
23. 11. 2022	HB	Karol Szymanowski	Kráľ Roger	Opera
20. 12. 2022	HB	Ondrej Šoth	Dance For Three ⁴⁾	Balet

Vysvetlivky: 1) divadelný projekt, 2) obnovená premiéra, 3) TK – Tabačka Kulturfabrik – v rámci projektu Medziscéna, 4) tanečný projekt

V roku 2022 uviedlo ŠDKE aj:

- 7 vydaní košickej talkshow Milana Kolcuna *Bez šepkára* (17. 3. 2022, 20. 4. 2022, 7. 6. 2022, 23. 9. 2022, 3. 11. 2022, 14. 11. 2022 a 22. 12. 2022 vždy v dvoch vydaniach na Malej scéne ŠDKE)
- Interaktívny program pre deti *Malá scénička* (9. 4. 2022, 23. 4. 2022, 11. 6. 2022)
- Interaktívnu multižánrovú inscenáciu pre deti *Príbeh sv. Mikuláša* (3. 12. 2022 – 2 predstavenia, 4. 12. 2022)

Prezentácia ŠDKE na javiskách mimo domovskej scény na Slovensku:

Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
činohra	2. 4. 2022	K. Horák, M. Ditte, M. Baláž	Borodáč alebo Tri sestry	Bratislava
balet	22. 6. 2022		Večer moderného tanca	Martin
opera	26. 6. 2022	H. Gorecki	Symfónia č. 3	Košice
balet	28. 9. 2022	G. Bizet, R. Ščedrin, Deep Forest	Carmen	Košice
činohra	19. 11. 2022	J. Mikuš	Otočte kone! (Medziscéna)	Košice
činohra	7. 12. 2022	J. Mikuš	Otočte kone! (Medziscéna)	Košice
činohra	10. 12. 2022	M. Čičvák	Navekyamen (Stand-uP StanaP.)	Spišská Stará Ves

Prezentácia ŠDKE na javiskách v zahraničí:

Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
opera	10. 3. 2022	G. Donizetti	Roberto Devereux	Praha
činohra	29. 6. 2022	S. Zweig	Netrpezlivost' srdca	Hradec Králové

Pohostinské vystúpenia divadelných súborov zo SR a zo zahraničia:

Dátum	Názov predstavenia	Súbor	Miesto konania
13. 4. 2022	Tribute to Eugen Gindl: Debris Company / WOW!	Debris Company	MS
26. 5. 2022	Sen noci svätajánskej	Slovenské komorné divadlo Martin	
12. 6. 2022	Galakonzert Ukrajinského národného baletu	Národné akademické divadlo Ukrajiny Tarasa Ševčenka v Kyjeve	HB
30. 6. 2022	Opera & Balet Gala	Charkivské národné akademické divadlo opery a baletu Mykoly Lysenka	HB
8. 9. 2022	Futbal alebo bílý anjel v pekle	Divadlo Jána Palárika Trnava	HB
8. 9. 2022	Krásny nový život (Medziscéna)		MS
1. 12. 2022	Nepolepšený svätec	Slovenské národné divadlo Bratislava	MS

2.1 Opera Štátneho divadla Košice

Opera začala rok 2022 pokračovaním skúšok novej opery *Tosca* vo všetkých svojich zložkách, ktoré vyvrcholili otvorenou skúškou novej opernej inscenácie 27. januára. Súčasne prebiehali skúšky koncertu *Operný recitál*, ktorý sa s veľkým úspechom uskutočnil 28. januára 2022. V januári prebiehali aj oporašovacie skúšky titulu *La traviata / Dáma s kaméliami*.

Vo februári zbor Opery ŠDKE pokračoval v intenzívnych skúškach hudobnej stránky novej činohernej inscenácie *Oidipus*.

Začiatkom marca prebiehali prípravy na zájazd do Prahy (15. ročník Festivalu hudobného divadla OPERA 2022), na ktorom sa opera predstavila 10. 3. 2022 v Stavovskom divadle s titulom *Roberto Devereux*. Opera na festivale zaznamenala pozitívny ohlas (aj u odbornej verejnosti), čoho dôkazom sú kritiky, ale najmä ocenenie Libuška, ktoré získala Eva Bodorová za postavu Alžbety. Hneď po návrate do Košíc bol na javisku Historickej budovy ŠDKE uvedený divadelný projekt Petra Mazalána *Už stačí / Ich habe genug* (13. 3. 2022)

V druhej polovici apríla okrem skúšok venovaných predstaveniam z repertoáru opery začali v zbere aj skúšky inscenácie opery Karola Szymanowského *Kráľ Roger*, ktorá mala premiéru 23. novembra 2022.

V prvom májovom týždni v rámci osláv 75. výročia udelenia titulu Národné divadlo v Košiciach uviedol súbor premiéry novej inscenácie svetoznámej opery G. Pucciniho *Tosca* (10. 5. a 12. 5. 2022). Významnou udalosťou pre operu, ako aj celé divadlo bolo odovzdávanie ceny Libuška pred reprízou titulu *Roberto Devereux* dňa 9. 5. 2022, ktorú si Eva Bodorová prevzala osobne z rúk Dr. Josefa Hermana – predsedu Únie hudobného divadla, Lenky Šaldovej – riaditeľky Festivalu hudobného divadla OPERA, a riaditeľa Opery ŠDKE – Rolanda Kherna Tótha.

V júni 2022 uviedla opera premiéru novej inscenácie – scén z opery R. Wagnera *Tristan a Izolda* (24. 6. 2022). O dva dni neskôr divadlo uviedlo benefičný koncert – 3. symfóniu Henryka Góreckého v hlavnej úlohe so Slávkou Zámečnikovou v Dóme sv. Alžbety, a to v spolupráci s Košickou arcidiecéznou charitou (26. 6. 2022). V závere júna (27. 6. – 28. 6. 2022) sa uskutočnil konkurz do zboru Opery ŠDKE, ktorého sa zúčastnilo vyše 40 záujemcov.

Novú divadelnú sezónu 2022/2023 opera začala intenzívnymi skúškami novej opernej inscenácie *Kráľ Roger* a skúškami opery *Rigoletto* a jazzovej operety *Vojvodkyňa z Chicaga*. Ozvláštnením septembrového programu bol aj koncert s názvom *Latino Nights*, na ktorom sa, okrem iných, predstavil mexický tenorista Enrique de Allende. K významným septembrovým udalosťiam patrila aj *Galakonzert*, ktorý opera pripravila pre maestra Petra Dvorského v predvečer jeho narodenín a na ktorom sa predstavili domáci i zahraniční etablovaní speváci (P. Kellner, S. Zámečniková, E. Weisssová, A. Danková, L. Ballová a ďalší).

V októbri sa na javisko Historickej budovy ŠDKE po dlhšej pauze vrátila Verdiho opera *Rigoletto* s Ludovikom Kendim a Jurajom Hollým v hlavných úlohách. Zintenzívnili sa skúšky novej opery *Kráľ Roger*, ktorú opera v druhej polovici októbra začala aj aranžovať pod vedením režiséra

Antona Korenčího. V súvislosti s prípravou premiéry *Kráľa Rogera* opera opäť rozbehla spoluprácu s Poľským inštitútom. Na konci októbra sa v Bratislave odovzdávali divadelné ceny DOSKY. Hostujúca sólistka Eva Bodorová získala ocenenie v kategórii Mimoriadny počín v hudobnom divadle za spevácky výkon v postave anglickej kráľovnej Alžbety v opere G. Donizettiho *Roberto Devereux*.

V novembri sa do poslednej fázy dostali skúšky novej opery *Kráľ Roger*, ktoré zaznamenával aj štáb RTVS pri príprave dokumentárneho cyklu. Jedinečná premiéra opery poľského skladateľa K. Szymanowského sa uskutočnila 23. novembra a popri domácich sólistoch sa v nej predstavili aj poľský barytonista Michał Partyka, ktorý pôsobí vo viacerých európskych operných domoch, dobre známy Juraj Hollý a mladá chorvátska sopranistka Gabriela Hrženjak, pre ktorú to bola prvá skúsenosť v profesionálnom divadle. Po premiére opera v spolupráci s činohrou a baletom začala skúšať mikulášske predstavenie pre deti *Príbeh sv. Mikuláša*. V druhej polovici novembra začali prebiehať prvé prípravné hudobné skúšky a individuálne korepetície na ďalšiu premiéru naplánovanú na rok 2023, novú *Čarovnú flautu* W. A. Mozarta, a intenzívny skúšobný proces prebiehal aranžovacími skúškami aj počas celého decembra.

December sa v opere začal uvedením stálice košického operného repertoáru, predstavením opery *Nabucco*, ktoré viedol holandský dirigent Michael Engelbrecht, víťaz Medzinárodnej dirigentskej súťaže Bélu Bartóka / Modrý Dunaj z roku 2021. V predstavení *Tosca* sa košickému publiku predstavila sopranistka Andrea Danková, ktorá hosťovala na mnohých svetových operných scénach. Opera už tradične pripravila aj vianočné koncerty (a to hneď dva v jeden deň). V nedeľu 18. 12. 2022 uviedla *Adventný recitál Petra Valentoviča* a jeho priateľov, na ktorom odzneli najznámejšie talianske piesne v podaní J. Dvorského a L. Kendiho s hudobným sprievodom P. Valentoviča a P. Michálika. V ten istý deň opera uviedla aj *Vianočný koncert*, na ktorom sa predstavili domáci sólisti pod taktovkou I. Dohoviča. Hostom tohto koncertu bol Chlapčenský zbor Mukačevskej zborovej školy z Ukrajiny s umeleckým vedúcim a dirigentom Volodymyrom Volontyrom. So starým rokom sa opera rozlúčila dvoma predstaveniami operety *Vojvodkyňa z Chicaga*.

V jesenných mesiacoch roka 2022 sa na javisko Malej scény ŠDKE vrátil aj výchovný koncert pre detského diváka *Peter a Vlk* – interaktívna hudobná rozprávka Sergeja Prokofieva. Spolu s orchestrom Opery ŠDKE v nej pod vedením dirigenta Igora Dohoviča ako moderátor účinkuje hostujúci herec Martin Vanek.

Už stačí / Ich habe genug

Peter Mazalán v jedinečnom divadelnom projekte

Hudba: Johann Sebastian Bach

Text: Demian, Hermann Hesse

Koncept, réžia, scénografia: Peter Mazalán

Choreografia: Juraj Korec

Soundart, hudba: Fero Király

Svetelný dizajn: Jozef Čabo, Martin Ondrejka

Premiéra: 13. 3. 2022, Historická budova ŠDKE

Už stačí / Ich habe genug je divadelným projektom, ktorého cieľom je prispieť k diskusii o rovnosti a tolerancii medzi ľuďmi. Kantáta v spojení s textami Hermanna Hesseho sa v inscenácii stáva nahliadnutím do prežívania homosexuálne orientovaného človeka. Je tu Bachovo dielo zdanlivou estetizujúcou nádherou, ktorá ostáva iba formou na prekrytie pochyb, strachu alebo nedôvery? Je táto hudba nadčasovej kvality už iba vyprázdnenou modlitbou, ktorá reprezentuje len skladateľovo majstrovstvo? Dokáže divák zažiť novú kvalitu kontemplácie a otvoriť sa hlbokým počúvaním v prítomnosti skutočného, dotknutého človeka pochopeniu ľudskej odlišnosti a túžby po lepšom bytí?

Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Inscenácia vznikla s finančnou podporou Nadácia mesta Bratislavy a Ministerstva kultúry SR.

Giacomo Puccini: Tosca

Návrat jednej z najhrávanejších oper po dvadsiatich rokoch

Libreto:	Luigi Illica, Giuseppe Giacosa
Hudobné naštudovanie:	Peter Valentovič
Réžia:	Anton Korenči
Scénografia:	Lucia Tallová
Dramaturgia:	Stanislav Trnovský
Spolupráca na scéne:	Ondrej Zachar
Kostýmy:	Boris Hanečka
Svetelný dizajn:	Róbert Farkaš
Dirigenti:	Peter Valentovič, Igor Dohovič
Zbormajster:	Peter Valentovič
Detský zbor:	Igor Dohovič
Asistent réžie:	Peter Vaco
Koncertný majster:	Peter Michalík
Korepetítori:	Júlia Grejtáková, Daniel Motyka

Inšpicient:

Viera Hronská, Magdaléna Kovalčíková

Šepkár:

Magdaléna Kovalčíková, Anna Szekeressová

Premiéry: 10. 5. 2022, 12. 5. 2022, Historická budova ŠDKE

Počet repríz: 12

Príbeh o slávnej i krehkej speváčke Toske, vášnivom maliarovi Cavaradossim a sadistickom šéfovi polície Scarpiovi so strhujúcimi melódiami Giacoma Pucciniho, ktoré sa stali nesmrteľnými.

Keď v roku 1889 Giacomo Puccini po prvýkrát uvidel divadelnú hru Victoriena Sardoua *La Tosca*, v hlavnej úlohe so svetoznámou francúzskou herečkou Sarah Bernhardt, okamžite rozpoznal námet vhodný pre operné spracovanie a požiadal svojho vydavateľa Ricordiho, aby získal od autora predlohy práva. Prešlo však ďalších dlhých 10 rokov, kým bola partitúra dokončená a *Tosca* mohla byť 14. januára 1900 uvedená v Ríme.

Tosca je príbehom lásky, žiarlivosti a vášne, ale i mučenia a vraždy. Dobová kritika jednohlasne vyčítala tomuto kriminálnemu politickému námetu o zneužití moci, ktorý sa odohráva v Ríme v čase napoleonských vojen v roku 1800, prílišný naturalizmus, honbu za senzáciou i hudbu, ktorá je namaľovaná príliš hrubými farbami. *Tosca* sa však po uvedení v milánskej La Scale, iba dva mesiace po rímskej premiére, vydala na svoju víťaznú púť scénami svetových operných domov a už z nich nikdy nezmizla.

Nosným prvkom scény je monumentálny obraz dramatickej čiernej oblohy zo série „Clouds“, ktorý Lucia Tallová vytvorila špeciálne pre operu *Tosca* a Štátne divadlo Košice.

Richard Wagner: Tristan a Izolda

Scény z opery

Dirigent:

Peter Valentovič

Réžia:

Anton Korenči

Dramaturgia:

Stanislav Trnovský

Svetelný dizajn:

Róbert Farkaš

Preklad textov:

Linda Fintorová, Stanislav Trnovský

Preklad libreta:

Stanislav Trnovský

Premiéra: 24. 6. 2022, Historická budova ŠDKE

Opera *Tristan a Izolda* patrí k vrcholným dielam Richarda Wagnera. Táto opera je považovaná za pomyselný Olymp, na ktorý môžu operné divadlá na celom svete dosiahnuť. Opera ŠDKE pod taktovkou šéfdirigenta Petra Valentoviča uvedie scény z opery.

„Bolo to v tom istom čase, keď vrcholila alebo sa blížila k vrcholu moja náruživosť k umeleckému dielu Richarda Wagnera: povedal som, náruživosť, lebo jednoduchšie slová ako ‚láska‘ a ‚nadšenie‘ by verne tento vzťah nevystihli. Roky, keď je človek schopný najväčšej oddanosti, nezriedka bývajú aj rokmi najväčšej psychologickej vzrušivosti, ktorú v mojom prípade

ešte väčší vyostrovalo v istom zmysle kritické čítanie; a oddanosť spolu s poznaním – práve to je naruživosť. Vnútorne najťažšou a najplodnejšou skúsenosťou mojej mladosti bolo zistenie, že vášň je jasnozrivá – alebo vôbec nie je hodná svojho mena. Slepá láska, nič iné ako slávnostná, velebiaca láska – krásne zjednodušenie.“

„Prečo práve toto dielo, aj pri najosobnostnejšej syntéze preplnené týmito rekvizitami, by malo uchvátiť svojou tvorbou celé ľudstvo a spasiť svet, vedia len bohovia. Je to neustále prítomné vo Wagnerovom chvastúnstve, vo večnom sebahlahorečení, v neustálej samovrave, v potrebe ku všetkému sa vyjadriť, v nevýslovnej neskromnosti, ktorá je predobrazom Hitlera, vo Wagnerovi je prirodzene veľa z ‚Hitlera‘ – iste, to ste vynechali, museli vynechať – ako by ste mohli dávať dielo, ktorému slúžite, do súvislosti s Hitlerom! Dost’ dlho sa s ním spájalo.“ Thomas Mann o Richardovi Wagnerovi.

Wagnerovo dielo *Tristan a Izolda* ovplyvnilo nielen hudobníkov 19. storočia, ale i vývoj hudby v 20. storočí. O tejto opere boli napísané mnohé knihy a publikácie, samotný „tristanovský akord“, ktorý zaznie v druhom takte predohry, sa stal predmetom skúmania nielen muzikológov.

Nemenší vplyv mal Wagner na svojich súčasníkov i nasledovníkov v iných sférach umenia – na prvom mieste tu vidíme nemeckého spisovateľa Thomasa Manna, nositeľa Nobelovej ceny z roku 1929, ktorý bol ovplyvnený nielen Wagnerovou hudbou, ale i jeho filozofiou. Jeho vzťah k slávnemu skladateľovi prešiel od mladíckej vášne až po neskoršiu skepsu, ale ani v starobe jeho narkotickú hudbu neprestal milovať.

Čítanie z diel Thomasa Manna a jeho syna Klauza Manna odкрýva s Wagnerovou hudbou *Tristana a Izoldy* nielen dosah tohto diela na blízke i budúce pokolenia, ale i nanajvyš komplikovaný vzťah otca so synom Klausom, ktorý bol rovnako ako otec spisovateľom, predstaviteľom novej generácie i rebelom a ktorý ukončil svoj život samovraždou v roku 1949.

Karol Szymanowski: Král Roger

Poloscénické uvedenie opery v troch dejstvách

Libreto:	Karol Szymanowski, Jaroslaw Iwaszkiewicz
Hudobné naštudovanie:	Peter Valentovič
Koncepcia:	Anton Korenči, Roland Khern Tóth, Stanislav Trnovský
Réžia:	Anton Korenči
Scéna:	Ondrej Zachar
Kostýmy:	Boris Hanečka
Svetelný dizajn:	Róbert Farkaš
Dirigent:	Peter Valentovič
Zbormajster:	Peter Valentovič
Príprava sólistov a jazykový lektor:	Marcin Koziel
Asistent zbormajstra:	Iryna Demianyshyna
Detský zbor:	Igor Dohovič
Asistent réžie:	Tomáš Hodermarský

Koncertný majster:	Peter Michálik
Korepetítor:	Júlia Grejtáková, Daniel Motyka
Inšpicient:	Viera Hronská, Magdaléna Kovalčíková
Šepkár:	Magdaléna Kovalčíková, Klaudia Kovalčíková

Premiéry: 23. 11. 2022, 25. 11. 2022, Historická budova ŠDKE

Opera *Kráľ Roger* je vrcholným dielom Karola Szymanowského, ktorého vznik je datovaný medzi rokmi 1918 a 1924. Libreto napísal skladateľ v spolupráci so svojím vzdialeným bratrancom Jaroslawom Iwaszkiewiczom, ktorý sa stal neskôr známym poľským spisovateľom. Szymanowski po viacerých návštevách Talianska a Sicílie bol fascinovaný ich kultúrou a históriou, ako aj neznámymi svetmi, ktoré sa mu otvorili práve v mediteránskom prostredí. Duchovnou inšpiráciou *Kráľa Rogera* sa stali tiež Euripidove *Bakchantky*, Platónov *Phaedron* a *Symposion*, ako i diela Friedricha Nietzscheho.

Príbeh opery je príbehom vládcu Rogera ako reprezentanta spoločenského systému, sveta racionality, poriadku a viery, ktorý naruší tajomný Pastier. Príchodom novodobého proroka, ktorý káže hedonizmus a neviazanosť a ktorého nasledujú davy, sa otrasie nielen existujúci spoločenský poriadok, ale začne aj osobná Rogerova premena. Szymanowski sám označoval svoje dielo ako „mystérium“ – jeho témami sú sebazpoznanie človeka, jeho sexualita a zmenené stavy vedomia, ale i náboženstvo a nové formy spirituality.

Karol Szymanowski vytvoril v opere osobitý hudobný jazyk, ktorý vychádza z rozličných kompozičných a hudobných štýlov. V charakteristike protikladných svetov kráľa Rogera a Pastiera i v extatických vrcholoch diela môžeme nájsť vplyvy modernej hudby začiatku 20. storočia, exotické orientálne motívy, ale započujeme aj goralské nápevy z okolia Tatier.

Táto originálna syntéza hudobných a duchovno-filozofických vplyvov v *Kráľovi Rogerovi* je jednou z príčin, prečo sa toto dielo v posledných rokoch priblížilo modernému divákovi a zažíva svoju renesanciu na najväčších operných scénach sveta.

Koncerty Opery ŠDKE:

Operný recitál

28. 1. 2022, Historická budova ŠDKE

Sólisti Opery Štátneho divadla Košice sa predstavili na opernom večeri so známymi opernými i operetnými melódiami a piesňami. Na klavíri ich sprevádzal šéfdirigent Peter Valentovič.

Henryk Górecki: 3. symfónia

26. 6. 2022, Dóm sv. Alžbety Košice

Keď v roku 1977 zaznela po prvý krát 3. *symfónia* Henryka Góreckeho na festivale vo francúzskom Royane, nikto si toto pozoruhodné dielo obzvlášť nevšimol. V roku 1993 sa však v rebríčku najhranejších hitov vo Veľkej Británii objavilo CD s nahrávkou tohto diela s americkou sopranistkou Dawn Upshaw pod taktovkou Davida Zinmana, ktorá sa v USA udržala 38 týždňov na čele rebríčka klasickej hudby a predalo sa z nej celkovo viac ako milión CD nosičov. 3. *symfóniu* Henryka Góreckeho naštudoval šéfdirigent Peter Valentovič s úspešnou slovenskou sopranistkou, sólistkou Viedenskej štátnej opery, Slávkou Zámečníkovou a orchestrom Opery ŠDKE.

Latino Nights

13. 9. 2022, Historická budova ŠDKE

Peter Valentovič pozval sopranistky Evu Bodorovú, Anetu Hollú a mexického speváka Enriqua De Allendeho. Na tomto koncerte sa predstavil aj Balet ŠDKE, ktorý predvedol niekoľko choreografií z legendárneho predstavenia *Nočná skúška* od Ondreja Šotha. Peter Valentovič a sólisti predniesli známe latinsko-americké piesne, úryvky z muzikálov, či nové spracovanie piesní Andrea Bocelliho.

Galakonzert k narodeninám Petra Dvorského

24. 9. 2022, Historická budova ŠDKE

25. septembra oslávil narodeniny náš najvýznamnejší tenorista Peter Dvorský, ktorého hlas zaznieval na najväčších a najznámejších scénach celého sveta. Životná cesta Petra Dvorského je úzko spojená s Operou Štátneho divadla Košice, kde pôsobil aj ako jej riaditeľ a zanechal v nej svoju výraznú stopu. ŠDKE usporiadalo slávnostný galakonzert ako gratuláciu sólistov súboru a hostí Petra Dvorského, orchestra a zboru Opery ŠDKE, ale aj ako poctu veľkému majstrovi a pripomenutie si najväčších mílnikov jeho speváckej kariéry. Na koncerte zazneli vybrané árie a scény z oper, v ktorých slávil svoje najväčšie úspechy doma i vo svete, v podaní domácich a hosťujúcich sólistov a sólistiek pod taktovkou šéfdirigenta Petra Valentoviča.

Adventný koncert Petra Valentoviča a jeho priateľov

18. 12. 2022, Historická budova ŠDKE

Konzert najznámejších a najpopulárnejších piesní plný vášní a talianskeho temperamentu v podaní obľúbeného domáceho tenoristu Jaroslava Dvorského, hosťujúceho barytonistu Ludovika Kendiho a koncertného majstra orchestra Opery ŠDKE Petra Michalíka.

Vianočný koncert

18. 12. 2022, Historická budova ŠDKE

Tradičný, nezabudnuteľný a veľkolepý adventný galakonzert plný nádhernej atmosféry a nezabudnuteľných melódií, svetových hitov v podaní umelcov Opery ŠDKE a hostí. Účinkovali sólisti Opery ŠDKE, Chlapčenský zbor Mukačevskej zborovej školy z Ukrajiny, umelecký vedúci a dirigent zboru Volodymyr Volontyr, orchester Opery ŠDKE a dirigent Igor Dohovič.

Prehľad divadelných inscenácií v repertoári opery

Autor	Názov Inscenácie / koncertu	Dátum premiéry	Počet repríz rok 2022
K. Szymanowski	Kráľ Roger	23. 11. 2022	2
R. Wagner	Tristan a Izolda	24. 6. 2022	1
G. Puccini	Tosca	10. 5. 2022	13
J. Massenet	Werther	29. 10. 2021	5
G. Donizetti	Roberto Devereux	30. 9. 2021	4
E. Kálmán	Vojvodkyňa z Chicaga	22. 9. 2021	11
F. Schubert	Zimná cesta (Winterreise)	22. 3. 2021	0
L. van Beethoven	Fidelio	21. 2. 2020	0
G. Verdi, A. Dumas ml.	La Traviata / Dáma s kaméliami	10. 12. 2020	3
G. Verdi	La Traviata	4. 10. 2019	0
C. Saint - Saëns	Samson a Dalila	24. 5. 2019	0
G. Verdi	Otello	22. 2. 2019	0
J. Strauss ml.	Netopier	5. 10. 2018	5
W. A. Mozart	Don Giovanni	25. 5. 2018	2
S. Prokofiev	Peter a vlk	23. 11. 2017	3
G. Verdi	Falstaff	27. 10. 2017	0
E. Kálmán	Grófka Marica	17. 10. 2014	0
G. Verdi	Rigoletto	10. 5. 2013	2
G. Verdi	Nabucco	21. 10. 2011	2
E. Kálmán	Čardášová princezná	25. 04. 2011	0

OPERA – SPOLU **20 titulov** **53**

2.2 Balet Štátneho divadla Košice

Umelecká činnosť Baletu ŠDKE bola v prvých mesiacoch roku 2022 výrazne ovplyvnená nielen predchádzajúcim obdobím pandémie koronavírusu, ale po 24. februári 2022 aj vojnou, ktorá vypukla na Ukrajine. ŠDKE a predovšetkým umelci Baletu ŠDKE, z ktorých mnohí majú korene na Ukrajine a s baletom začínali práve v tejto svojej rodnej zemi, sa od prvých hodín nezmyselného konfliktu zaradili k tým, ktorí pomáhali utečencom v ťažkých životných situáciách. Súbor vo svojich baletných sálach privítal množstvo utečencov z radov umelcov, ktorým dal príležitosť vrátiť sa k svojej profesii.

Počas pandémie nemali umelci príležitosť venovať sa detskému divákovi v takej miere, ako by si predstavovali a tak, hneď po uvoľnení protipandemických opatrení, balet po obnovení premiéry viackrát uviedol baletnú rozprávku *Doktor Jajbolí*, ktorou priniesol trochu radosti v tejto ťažkej

dobe nielen slovenským, ale aj ukrajinským deťom, ktoré pred vojnou utiekli na Slovensko. Pre všetky deti bol vytvorený aj projekt Malá scénička, na ktorom výrazne participovali sólisti baletu Vlada Shevchenko a Šimon Stariňák.

25. 4. 2022 uviedol Balet ŠDKE špeciálne predstavenie *Milada Horáková* venované civilným obetiam vojny v ukrajinskom mesta Buča, na ktorom boli vzácnymi hosťami prezidentka SR pani Zuzana Čaputová a predseda vlády SR pán Eduard Heger.

V rámci osláv 75. výročia udelenia titulu Národné divadlo v Košiciach uviedol balet dve premiéry – nový autorský balet Ondreja Šotha a Andreja Petroviča *Orbis Pictus* venovaný pamiatke všetkých nevinných obetí vojny na Ukrajine a pandémie (3. 5. 2022) a pôvodnú tanečnú inscenáciu Andreja Petroviča *Extáza / Obrazy o nej* (11. 5. 2022).

Ani tento rok nechýbalo Štátne divadlo Košice na 17. ročníku divadelného festivalu Dotyky a spojenia v Martine. Balet ŠDKE uviedol 22. júna 2022 na festivalovom námestí pred Slovenským komorným divadlom *Večer moderného tanca* – výber choreografií zo súčasného repertoáru Andreja Petroviča, Maksyma Sklyara, Shoko Yamada, Martina Bányai a Ondreja Šotha. Pre toto predstavenie v Martine vznikla aj choreografia Ondreja Šotha s názvom *Bratia* pre troch ukrajinských sólistov baletu Oleksiia Potomkina, Sergiia Harkavyia a Dmytra Chebotara, ktorí s baletom hosťovali na tomto festivale.

Sezónu 2022/2023 začal balet prípravou premiéry *Proces*. Tento súčasný balet v dvoch dejstvách je inšpirovaný nielen románom Franza Kafku, ale aj jeho osobným životom. S baletným súborom ho pripravil svetoznámy český tanečník a choreograf Jiří Bubeníček na scéne svojho brata Otta Bubeníčka a s kostýmovou výpravou jeho manželky Nadiny Cojocarú. Absolventi Pražského tanečného konzervatória – dvojčatá Jiří a Otto Bubeníčkovci sú v súčasnosti známi v tanečnej obci celej Európy. Zaujímavá je aj hudobná stránka nového baletu. Balet sprevádza hudba viacerých súčasných svetových skladateľov, ale aj židovské ľudové piesne v hudobnej úprave Jiřího Bubeníčka a Koena Kesselsa, ktorý pri svetovej premiére baletu v Štokholme dirigoval The Royal Swedish Orchestra.

Na konci októbra sa v Bratislave odovzdávali divadelné ceny DOSKY. Mimoriadne úspešnou sa stala baletná inscenácia *Extáza / Obrazy o nej*, ktorá získala ocenenie v dvoch kategóriách. Choreograf a režisér Andrej Petrovič a kolektív získali cenu v kategórii Mimoriadny počín v oblasti tanečného divadla a Vladislav Šarišský cenu v kategórii Najlepšia scénická hudba.

Balet sa výrazným spôsobom zapojil aj do nového projektu Medziscéna, spoločného projektu Štátneho divadla Košice a Tabačky Kulturfabrik. Cieľom projektu je nadviazať systematickú spoluprácu medzi dvoma významnými kultúrnymi inštitúciami a ponúknuť obyvateľom a návštevníkom mesta možnosť nahliadnuť do rozdielov a prienikov fungovania zriaďovanej a nezriaďovanej kultúrnej inštitúcie.

28. septembra 2022 do Tabačky zavítal balet Štátneho divadla Košice s predstavením *Carmen* (réžia Ondrej Šoth), ktoré jedinečným spôsobom do súčasného civilného prostredia preniesol choreograf Andrej Petrovič – tak, aby sa v jej site specific úprave zotrelí hranice medzi javiskom

a hľadiskom, divákmi a tanečníkmi. Výber titulu pre toto špeciálne uvedenie nie je náhodný, známy príbeh od spisovateľa Prospera Mériméeho sa totiž odohráva práve v tabakovej továrni. Klasický príbeh minulosti sa tak odohral priamo medzi ľuďmi, ktorí sa stali súčasťou predstavenia na rôznych miestach Tabačky. Aj na takých, kde sa návštevník zvyčajne s divadlom a tancom nestretáva.

24. novembra 2022 uviedol balet koncert *Balet Gala*, na ktorom sa sólisti a zbor baletu predstavili v divertissemente klasických pas de deux a variácii. Estetika klasického tanca láka divákov po celom svete, a technika klasického tanca prináša vrcholný umelecký zážitok. Program *Balet Gala* sa skladal z ukážok najznámejších baletných titulov a bol doplnený o nové klasické choreografie, vytvorené špeciálne pre túto príležitosť.

V samom závere kalendárneho roka, 20. 12. 2022, uviedol balet ďalší výnimočný tanečný projekt *Dance For Three*, pozostávajúci z troch samostatných častí – choreografických kompozícií, ktoré nesú spoločný dramaturgicko-režijný zámer a tvoria jediný významový celok. Prvá časť je tematicky viazaná na motív „Viery“ a vznikla v spolupráci s choreografom Maksymom Sklyarom a interpretom Serhiiom Harkavym. Druhá časť „Nádej“ je choreografickou kompozíciou Jiřího Bubeníčka v spolupráci s interpretom Dmytrom Chebotarom. Tretia časť „Láska“ je choreografickou kompozíciou choreografa Ondreja Šotha, ktorá vznikla v spolupráci s interpretom Oleksiom Potiomkinym. Choreografiu tvorili umelci už od septembra, paralelne pracovali na repertoári, ktorý bol uvádzaný v divadle. V troch choreografiách je využitá rôzna hudba – Rachmaninov, Mahler atď. Divadelníci chceli týmto projektom vzdať úctu ľuďom, ktorí prežívajú ťažké obdobie počas nezmyselnej vojny. Ide o slovensko-ukrajinskú produkciu a zámerom je jej udržanie v repertoári baletu a jej reprízovanie aj v roku 2023.

V roku 2022 balet pripravoval aj divadelný projekt *Teoréma*, ktorého premiéra bola presunutá na rok 2023. Koncom roka začali v Balete ŠDKE aj prípravy novej inscenácie baletu Charlesa Adama *Giselle*, ktorá bude mať premiéru v prvej polovici roka 2023.

Premiéry Baletu ŠDKE v roku 2022

Ondrej Šoth, Andrej Petrovič: *Orbis Pictus*

Obrazy sveta, podoby života venované pamiatke všetkých nevinných obetí vojny na Ukrajine

Réžia a hudobná dramaturgia:	Ondrej Šoth
Choreografia 1. časť:	Andrej Petrovič
Choreografia 2. časť:	Ondrej Šoth
Dramaturgia 1. časť:	Eva Gajdošová
Dramaturgia 2. časť:	Zuzana Mistríková
Hudba:	Giuseppe Verdi, Ben Frost, Daniel Bjanmason
Scéna a kostýmy:	Andrej Suchanov
Filmová projekcia:	Sergej Jegorov
Asistenti choreografa:	Shoko Yaamada, Eva Sklyarová, Jana Kolesová Hriadeľová, Maksym Sklyar

Asistent réžie:

Šimon Stariňák

Inšpicientky:

Beáta Gogová, Lena Képesová

Premiéra: 3. 5. 2022, Historická budova ŠDKE

Počet repríz: 3

Láska ako súzvučie šťastia a odriekania, hudba, ktorá zrkadli vesmír.

Príbeh lásky, oddanosti a zraniteľnosti, inšpirovaný poéziou najväčšieho talianskeho spisovateľa svojej generácie Alessandra Manzoniho na hudbu jeho obdivovateľa Giuseppe Verdiho.

Andrej Petrovič, Vladislav Šarišský: Extáza / Obrazy o nej

Pôvodná tanečná inscenácia ako hold ženám

Hudba:

Vladislav Šarišský

Námet, choreografia a réžia:

Andrej Petrovič

Texty, námet:

Tomáš Straka

Scéna a kostýmy:

Diana Strauszová

Dramaturgia:

Eva Gajdošová

Svetelný dizajn:

Karol Šimek

Premiéra: 11. 5. 2022, Historická budova ŠDKE

Počet repríz: 4

Inscenácia *Extáza / Obrazy o nej* predstavuje rôzne podoby ženy inšpirované fázami mesiaca, ktorý je magickou bránou nielen k cyklu zrodenia, ale i znovuzrodenia. Fenomén feminity a ženského tela v rôznych konvenčných i nekonvenčných rolách je centrom inscenácie, ktorej dominujú obrazy extatickej sily, lásky, schopnosti obetovania sa, neopísateľnej bolesti zo straty a nezlomnosti kráčať ďalej. Odhodlania neprestajne niest svetlo, no nebáť sa ani temnoty, ktorá často odhalí skutočnosť. Extáza je pocit vytrženia i hlbokého zvnútorňovania, chaosu i absolútneho klúdu, momentu počatia i vytrženia, ktoré so sebou prináša život i smrť.

Idea pôvodného súčasného tanečného diela *Extáza / Obrazy o nej* vychádza z fenoménu ženského tela a jeho záračných premien. Prekračovanie hraníc, zmenený stav vedomia, strata kontroly, eufória, stav blaženosti... Extatické momenty radosti, po ktorých túžime, aj za cenu strát. Extáza je obrazom ženy prostredníctvom štyroch archetypov – na pozadí štyroch mesačných fáz.

Jiří Bubeníček: Proces

Súčasný balet v dvoch dejstvách podľa románu Franza Kafku Proces a jeho osobného života.

Hudba:	Alfred Schnittke, Wim Henderickx, Hanns Eisler/Heiner Goebbels, Arvo Pärt, Alva Noto (Ryuichi Sakamoto/Carsten Nicolai), Elliott Sharp, Walter Fähndrich, Anton Arensky, Caroline Shaw, Pteri Sirviö, židovské ľudové piesne
Hudobná úprava:	Jiří Bubeníček a Koen Kessels
Choreografia:	Jiří Bubeníček
Koncept a dramaturgia:	Jiří Bubeníček a Nadina Cojocar
Scéna:	Otto Bubeníček
Kostýmy:	Nadina Cojocar
Osvetlenie:	Martin Ondrejka a Jiří Bubeníček

Premiéra: 21. 10. 2022, Historická budova ŠDKE

Počet repríz: 4

Zvláštny a znepokojujúci príbeh Josefa K., bankára a slobodného muža, ktorý sa jedného rána zobudí vo svojej izbe a z neznámych dôvodov sa ocitne vo väzbe. Od tej chvíle jeho život už nikdy nebude ako predtým. Prostredníctvom príbehu sa stretáva s mnohými ľuďmi, snaží sa nájsť odpovede na svoj súdny proces, prečo bol zatknutý, na otázky o systéme, zákonoch a jeho vine. Úsilie Josefa K. o osobnú spravodlivosť ho postaví proti veľmi komplikovanej hierarchii súdneho procesu. V Kafkovom *Procese* vstupujeme do neprehľadného sveta štátneho práva, kde možno roky čakať na neistý výsledok bez toho, aby sme vedeli prečo.

Prehľad divadelných inscenácií v repertoári baletu

Autor	Názov inscenácie	Dátum premiéry	Reprízy 2022
J. Bubeníček	Proces	21. 10. 2022	4
A. Petrovič, V. Šarišský	Extáza / Obrazy o nej	11. 5. 2022	4
O. Šoth, A. Petrovič	Orbis Pictus	3. 5. 2022	4
O. Šoth, A. Harvan	Doktor Jajbolí ²⁾	31. 3. 2022	8
O. Šoth	Nureyev	17. 9. 2021	1
	Večer ľudového tanca	1. 3. 2021	1
	Večer moderného tanca	4. 1. 2021	2
	Večer klasického tanca	18. 12. 2020	0
O. Šoth	Milada Horáková	14. 2. 2020	4
G. Madia	Čarodejník z krajiny OZ	29. 11. 2019	3
O. Šoth	M. R. Štefánik	15. 3. 2019	0
O. Šoth, Z. Mistríková	Rodná zem	30. 11. 2018	1
P. I. Čajkovskij	Labutie jazero	23. 3. 2018	5
W. Shakespeare, O. Šoth	Hamlet	6. 10. 2017	2
O. Šoth, Z. Mistríková	Denník Anny Frankovej	21. 3. 2017	4
Z. Mistríková, O. Šoth	Charlie Chaplin	21. 10. 2016	0
L. Minkus	Bajadéra	18. 9. 2015	0
K. Simonov, L. N. Tolstoj, R. Ščedrin	Anna Karenina	25. 4. 2014	0

M. Kocáb, O. Šoth	Sándor Márai	21. 6. 2013	0
P. I. Čajkovskij	Spiaca krásavica	1. 3. 2013	0
O. Šoth, J. Kubánka, Z. Mistríková	Jánošík	30. 4. 2010	2
P. I. Čajkovskij	Luskáčik	12. 1. 2007	9
W. Shakespeare	Romeo a Júlia	2. 6. 2006	5
G. Bizet, R. Ščedrin, DeepForest	Carmen	27. 4. 2001	1
BALET – SPOLU		24 titulov	60

2) obnovená premiéra

2.3 Činohra Štátneho divadla Košice

Rok 2022 začala činohra premiérou rozprávky pre celú rodinu na Malej scéne cieľenou pre pomerne opomínanú kategóriu starších detí vo veku 8 – 12 rokov z pera súčasného autora Salmana Rushdieho *Harún a more príbehov*, ktorú neskôr porota detského festivalu Virvar označila za celkového víťaza podujatia.

V Historickej budove ŠDKE následne činohra pokračovala v dramaturgickej línii zlatého fondu svetovej literatúry – povinnej literatúry pre stredné školy – 8. mája premiérou inscenácie antickej tragédie dramatika Sofokla *Oidipus*, ktorá pokračovala v novej tradícii prepájania súborov, keďže v nej účinkoval aj zbor Opery ŠDKE, a ktorá sa dočkala mimoriadne pozitívnych ohlasov nielen doma, ale aj v zahraničí. Na záver sezóny 2021/2022, 27. mája, ponúkla činohra divákovi na Malej scéne premiéru adaptácie filmu slávneho a kontroverzného autora a režiséra Larsa von Triera s názvom *Idioti*, ktorá sa takisto dočkala mimoriadnych ohlasov a nebývalého diváckeho záujmu.

Okrem toho činohra spolupracovala aj na celodivadelných projektoch, ako napríklad *Tristan a Izolda* s operným súborom či *Orbis Pictus a Extáza / Obrazy o nej* so súborom Baletu ŠDKE.

V prvom polroku 2022 sa Činohra ŠDKE zúčastnila prehliadky inscenácií nominovaných na Cenu Akadémie v sezóne 2020/2021 s inscenáciou *Borodáč alebo Tri sestry 2.* apríla v SND v Bratislave a 29. júna s inscenáciou *Netrpezlivosť srdca* na Medzinárodnom divadelnom festivale REGIONY v Klicperovom divadle v Hradci Králové. Pokračovala aj spolupráca s Divadelným ústavom na súťaži pôvodných dramatických textov v slovenskom a českom jazyku DRÁMA – Cenu Štátneho divadla Košice sa však činohra rozhodla tentokrát neudelíť.

Na jeseň, 4. novembra, odpremiérovala činohra v Historickej budove slávnou hru Petra Weissa *Marat / Sade (Prenasledovanie a zavraždenie Jeana Paula Marata hrané hereckou skupinou charentonského ústavu pod vedením pána de Sade)* v réžii slovenskej divadelnej legendy Vladimíra Strniska, ktorý pracoval v košickom divadle po prvýkrát.

Následne, 19. novembra, v rámci projektu MEDZISCÉNA, teda v rámci spolupráce medzi ŠDKE a Tabačkou Kulturfabrik, vznikla inscenácia textu Jána Mikuša *Otočte kone! (Smrť Jozefa Chovanca)*, ktorý získal Cenu Činohry Štátneho divadla Košice v súťaži Dráma 2020 – na inscenácii okrem Divadelného ústavu spolupracovalo aj Konzervatórium Timonova 2, Košice.

V závere roka 2022 začali v Činohre ŠDKE prípravy novej inscenácie hry Williama Shakespeara *Titus Andronicus*, ktorá bude mať premiéru v prvej polovici roka 2023.

Všetky inscenácie, ktoré vznikli v roku 2022, majú potenciál a veľkú šancu úspešne reprezentovať Činohru Štátneho divadla Košice v ďalšom roku na slovenských a zahraničných festivaloch.

Premiéry činohry ŠDKE v roku 2022

Salman Rushdie: Harún a more príbehov

Rozprávka pre celú rodinu

Preklad dramatisácie:	Igor Navrátil
Dramatisácia:	Tim Supple, David Tushingham
Úprava dramatisácie a réžia:	Gejza Dezorz
Dramaturgia:	Mário Drgoňa
Scéna:	Pavol Andraško
Kostýmy:	Lucia Šedivá
Bábky:	Von Dubravay
Hudba:	Martin Hasák
Inšpícia:	Hedviga Cifraková
Text sleduje:	Iveta Vinclavová

Premiéra: 6. 3. 2022, Malá scéna ŠDKE

Počet repríz: 17

V krajine Alifbai, v meste tak smutnom, že zabudlo svoje meno, žije s manželkou Sorájou a synom Harúnom slávny rozprávač príbehov Rašid Kalifa. Ľudia jeho úžasné príbehy vďačne hltajú – až do dňa, kedy Sorája utečie so susedom a rozprávač Rašid stratí svoj výnimočný dar výrečnosti. Jeho syn Harún sa rozhodne pomôcť mu získať túto schopnosť späť. Za obdivuhodných okolností sa spriatelí s vodným džinom Aktakom a s veľkým lietajúcim Dudkom. S ich pomocou sa dostane do krajiny Kahani a jej dvoch krajov Gup a Čup, kde sa zapletie do veľkého boja o záchranu Oceánu príbehových prúdov. Dobrodružná misia sa napokon skončí úspešne a po neradostnom začiatku sa do života Harúna a jeho otca Rašida vracia šťastie.

Sofokles: Oidipus

Ústredný mýtus antickej i našej civilizácie

Preklad:	Vojtech Mihálik
Réžia a úprava:	Anton Korenči
Dramaturgia:	Peter Himič
Scéna:	Ondrej Zachar
Kostýmy:	Silvia Korenči Zubajová
Masky:	Juraj Steiner
Hudba:	Jozef Vlk

Pohybová spolupráca: Stanislava Vlčeková
Asistent réžie: Andrej Palko

Premiéra: 8. 5. 2022, Historická budova ŠDKE

Počet repríz: 5

V Tébach zúri mor a vojna a ľudia sú zúfalí. Prirodzenosť im velí nájsť vinníka katastrofy. Kto za to všetko môže? Kto zavinil mor? Kto nesie zodpovednosť? A tak sa začína pátranie a hon na neznámeho vinníka. Na čelo vyšetrovania sa postaví sám vládca Téb – Oidipus. Ten Oidipus, ktorý prv ako zasadol na trón zavraždeného tébskeho kráľa a vzal si za ženu jeho manželku Jokastu vyriešil hádanku Sfingy. Na jej otázku, kto je živočích so slabým hlasom, ktorý je súčasne štvornohý (tetrapús), dvojnohý (dipús) a trojnohý (tripús), odpovie, že je to človek – ráno dieťa, na poludnie muž, večer starac o paličke. Ten Oidipus, v ktorého mene (oidos = otlak, pús = noha) je zakódovaná tragika jeho osudu. Ale prečo slepý veštec Teiresias hovorí, že záhadný zločin spáchal niekto z kráľovského paláca? Niekto, kto „je vlastným deťom zároveň otcom i bratom, že je vlastnej materi synom i manželom a svojmu otcovi vrahom i przniteľom lôžka“. A akú úlohu hrá v celom prípade Oidipov švagor Kreón? A čo ak je vinníkom sám Oidipus? Iba ak by to bolo všetko inak.

Inscenácia otvára nový pohľad na jeden z najznámejších príbehov v svetovej literatúre. Nechce potvrdzovať staré mýty, ani vytvárať nové. Univerzálny príbeh o obetnom baránkovi predsa presakuje do každej doby. V modernej vizualite zaznievajú popri silných hereckých výkonoch aj spevy antického chóru v podaní operného zboru.

„Je zrejmé, že Oidipus, kráľ aj baránok v jednej osobe, je vlastne farmakos, ľudská obeť rituálne ponúkaná bohom s prosbou o odvrátenie moru, ako ju poznáme napríklad z Atén, zo sviatku Thargéliei, ktorý je dostatočne doložený.“

(Eva Stehlíková: *Řecké divadlo klasické doby*)

Lars von Trier: Idioti

Slovenská premiéra adaptácie slávneho filmu

Preklad: Anna Fosse
Úprava a adaptácia: Miro Dacho, Ján Luterán
Réžia: Ján Luterán
Dramaturgia: Miro Dacho
Scéna a kostýmy: Diana Strauszová
Hudba: Martin Husovský
Pohybová spolupráca: Laco Cmorej
Inšpícia: Ingrid Dlugošová
Text sleduje: Janka Popovičová

Premiéra: 27. 5. 2022, Malá scéna ŠDKE

Počet repríz: 11

Všetci sú lietadlo, iba ja som blázon.

Úzka skupina intelektuálov má zvláštnu záľubu – hrajú sa na idiotov, provokujú tým ľudí na verejnosti, vytvárajú neštandardné situácie, dostávajú nič netušiace obeť do nekomfortných situácií, vyvolávajú nečakané reakcie. Rúcanie stereotypov, výsmech meštiackej morálke, či zdanlivo zaujímavý sociologický experiment má však aj svoje úskalia, zároveň kladie zaujímavé otázky, skúma hranice spontánnosti, slobody, manipulácie, tolerancie. Ako dlho sa dá takto hrať, aby sa z toho človek nezbláznil, a čo sa stane, keď sa jedinci hrajúci idiotov zídu so skupinkou naozaj hendikepovaných ľudí?

Divadelná predloha vznikla na základe rovnomenného filmu provokatéra a enfant terrible dánskej kinematografie Larsa von Triera.

Peter Weiss: Marat / Sade

Prenasledovanie a zavraždenie Jeana Paula Marata hrané hereckou skupinou charentonského ústavu pod vedením pána de Sade

Réžia:	Vladimír Strnisko
Dramaturgia:	Peter Himič
Scéna:	Lucia Kasper
Kostýmy:	Silvia Korenči Zubajová
Hudba:	Vladislav Šarišský
Pohybová spolupráca:	Juraj Benčík
Masky:	Juraj Steiner
Asistent réžie:	Stanislav Pitoňák
Asistent dramaturgie:	Lukáš Kopas
Inšpícia:	Hedviga Cifráková
Text sleduje:	Iveta Vinclavová

Premiéra: 4. 11. 2022, Historická budova ŠDKE

Počet repríz: 5

„Blázon každý, kto iným predpisuje nejaký spôsob myslenia!“ (markíz de Sade)

Revolučné časy prinášajú preverovanie ideí v praxi a následný zmätok. Od myšlienky k činu je evolučná cesta nahradená revolučnou skratkou, ktorá nevyhnutne vedie k tragédiám ľudí aj celých národov. Jean Paul Marat, ikona francúzskej revolúcie z roku 1789, to pocítil na vlastnej koži. A to aj doslova – jeho kožné ekzémy ho nútili stráviť celé hodiny vo vani, v ktorej bol napokon aj zavraždený. Ale čo s tým má spoločné markíz de Sade, spisovateľ a filozof, ktorý je pre dnešného človeka zosobnením sexuálnych patológií a ktorému vďačíme za pojem sadizmus? Nemecký spisovateľ, výtvarník a filmár Peter Weiss priniesol do európskej drámy vynikajúcu

divadelnú hru Marat / Sade, ktorej pôvodný názov *Prenasledovanie a zavraždenie Jeana Paula Marata* hrané hereckou skupinou charentonského ústavu pod vedením pána de Sade naznačuje, že prostredie blázinca, v ktorom aj v skutočnosti de Sade strávil niekoľko rokov a v ktorom skutočne nacvičoval predstavenia so spolupacientmi, je vynikajúcim rámcom pre výpoveď o veľkom plátne dejín revolúcií. A kto je tu vlastne blázon? Ved' ako desivo znejú aj dnes slová radikálneho kňaza Rouxa:

„Žiadame všetkých nech okamžite vyvinú úsilie, aby sa skončila vojna, táto prekliata vojna, ktorá je len zámienkou na zvyšovanie cien, ktorá len prebúdza dobyvačné chůtky, žiadame, aby tí, čo rozpútali vojnu znášali všetky náklady s ňou spojené.“

Ján Mikuš: Otočte kone! (Smrť Jozefa Chovanca)

Pôvodná slovenská hra, ktorá získala Cenu Štátneho divadla Košice v súťaži Dráma 2020

Scenár a réžia:	Ján Mikuš
Dramaturgia:	Lukáš Kopas
Asistent réžie:	Peter Radkoff
Pohybová spolupráca:	Zuzana Burianová
Hudba:	Patrik Korinok
Fotografie a dizajn:	Ján Humaj
Premiéra:	19. 11. 2022, Tabačka Kulturfabrik (v rámci projektu Medziscéna)
Počet repríz:	2

Postdramatická javisková vízia s názvom *Otočte kone!* hovorí naliehavým jazykom o brutálnych i povrchných správach z našich posledných dejín. Obeťou divadelnej poézie sa stáva príbeh zavraždeného Jozefa Chovanca i výlet jedného z bývalých premiérov na operu do Drážďan.

Výsek sveta z jednej letiskovej haly a spirituálny odkaz biblickej figúry sv. Pavla je svojbytným príspevkom do diskurzu súčasnej slovenskej drámy.

Prehľad divadelných inscenácií v repertoári činohry

Autor	Názov inscenácie	Dátum premiéry	Reprízy rok 2022
J. Mikuš	Otočte kone!	19. 11. 2022	2
P. Weiss	Marat / Sade	4. 11. 2022	5
L. von Trier	Idioti	27. 5. 2022	11
Sofokles	Oidipus	8. 5. 2022	10
S. Rushdie	Harún a more príbehov	6. 3. 2022	17
M. Čičvák	Navekyamen	21. 10. 2021	10
F. Molnár	Liliom	15. 10. 2021	6
F. M. Dostojevskij	Besy	24. 9. 2021	7
K. Horák, M. Ditte, M. Baláž	Borodáč alebo Tri sestry	10. 9. 2021	3
S. Zweig	Netrpezlivosť srdca	14. 5. 2021	5
R. Schimmelpfennig	Čierna voda	28. 11. 2020	2
H. Naglik	Jurgova Hana	24. 1. 2020	3
B. Shaw	Pygmalion	8. 11. 2019	10

A.T. Jensen	Adamove jablká	14. 6. 2019	6
F. Schiller	Mária Stuartová	12. 4. 2019	0
J. B. P. Molière	Škola žien	18. 1. 2019	7
K. Žiška	Sára Salkházi	8. 6. 2018	4
J. Pommerat	Znovuzjednotenie Kórei	16. 2. 2018	4
E. Murphy	Moje baby	25. 11. 2016	8
A. Goldflam	Doma u Hitlerovcov: Historiky z kuchyne	20. 2. 2015	3
Ľ. Feldek	Tri prasiatka a vlk úžerník	14. 4. 2012	0
R. Cooney, M. Cooney	Tom, Dick a Harry	16. 10. 2009	7
G. Feydeau	Chrobák v hlave	4. 5. 2007	10
M. Gavran	Všetko o mužoch	17. 11. 2006	9

ČINOHRA – SPOLU

24 titulov

149

2.4 Marketingové aktivity v roku 2022

V roku 2022 ŠDKE pripravilo pre divákov tradičné podujatie Mesiac knihy s divadlom. Mohli sa doňho zapojiť všetci návštevníci marcových predstavení divadla v Historickej budove ŠDKE a na Malej scéne ŠDKE, z ktorých sme v štyroch žrebovaniach vyžrebovali výhercov knižných cien od partnera podujatia, siete kníhkupectiev Panta Rhei.

Po dvojročnej prestávke a jednom ročníku v priestoroch košickej transfúznej stanice sa v pondelok 28. marca 2022 vrátila do Historickej budovy ŠDKE netradičná oslava Svetového dňa divadla (27. marec), Divadelná kvapka krvi, ktorú divadlo organizuje v spolupráci s košickým pracoviskom Národnej transfúznej služby SR. Príležitosť darovať krv na netradičnom mieste v spoločnosti umelcov a zamestnancov Štátneho divadla Košice v rámci jubilejného 10. ročníka populárneho podujatia využili viac ako štyri desiatky darcov, ale aj prvodarcov.

V roku 2022 divadlo pripravilo aj nový projekt určený deťom. Herečka Anikó Vargová spolu s lektorom dramaturgie Lukášom Kopasom a umelcami z Opery (členovia orchestra Ivanna Petrishak a Andrii Kholod) a Baletu ŠDKE (Vlada Shevchenko a Šimon Stariňák) pripravili v druhej polovici sezóny 2021/2022 aj nový interaktívny program pre deti s názvom *Malá scénička*. Počas troch sobôt, 9. a 23. apríla a 11. júna, sa na Malej scéne ŠDKE stretli deti vo veku od 8 do 12 rokov, ktoré počas približne dvoch hodín dostali príležitosť prejsť v skrátenej podobe celým divadelným skúšobným procesom. Za pomoci umelcov z divadla vymýšľali krátke predstavenie – scénu, spoločne vytvárali náznakový divadelný kostým a na záver svoje scénické dielko uviedli v „premiére“ pre rodičov.

V máji 2022 si ŠDKE pripomenulo 75. výročie udelenia titulu Národné divadlo v Košiciach. Súčasťou osláv boli štyri májové premiéry (1 operná, 2 baletné a 1 činoherná). V rámci osláv prebehla aj výrazná medializácia výročia vrátane špeciálnej tlačovej konferencie a v priestoroch divadla sa uskutočnila aj beseda za okrúhlym stolom, na ktorej o tejto téme diskutovali štátny tajomník Ministerstva kultúry SR Radoslav Kutaš, teatroológovia Michal Babiak, Peter Himič, Elena Knopová, Dita Marenčinová a moderátorka Hana Rodová-Kolbašská. Zvukový záznam besedy odvysielala rozhlasová stanica RTVS Rádio Devín v rámci svojej relácie Kritikon, videozáznam bol prístupný verejnosti prostredníctvom YouTube kanála Štátneho divadla Košice.

Novú sezónu 2022/2023 otvorilo divadlo tradičným Dňom otvorených dverí. Súčasťou pestrého programu v Historickej budove ŠDKE boli aj komentované prehliadky jej nádherného interiéru a miest bežne ukrytých pred zrakmi divákov v zákulisí. Deti sa mohli zabaviť na ceste okolo divadelného sveta aj s prekvapením na konci alebo si vyrobiť niečo na pamiatku v tvorivých dielňach. Pre starších a dospelých bola pripravená výstava časti scén z našich inscenácií a nechýbali ani divadelné kostýmy, či výstava šperkov a iných rekvizít. Niektoré si návštevníci mohli aj vyskúšať.

Prácu s mladým divákom ŠDKE rozšírilo o odborné lektorské a dramaturgické úvody k aktuálnym inscenáciám činohry, baletu a opery realizované vždy s jedným alebo dvoma umelcami daného súboru, resp. s dramaturgom daného súboru (v prípade baletného súboru s choreografom, príp. asistentom), a to v deň predstavenia. Oba programy sú určené pre 2. stupeň ZŠ, stredné a vysoké školy a vedie ich lektor dramaturgie Lukáš Kopas.

K dvom novým premiéram pripravilo ŠDKE aj dve výstavy. K premiére činohernej inscenácie *Oidipus* to bola výstava kostýmových návrhov Silvie Korenči Zubajovej a k premiére baletnej inscenácie *Extáza / Obrazy o nej* to bola výstava umeleckých fotografií Josepha Marčinského, ktoré vznikli k predstaveniu.

V posledných týždňoch roka pripravilo ŠDKE v spolupráci s OC Optima výstavu kostýmov z inscenácií opery, baletu a činohry. Kostýmy boli vystavené na rôznych miestach obchodného centra a spríjemňovali návštevníkom čas strávený predvianočnými nákupmi.

Súčasťou prezentácie divadla na sociálnych sieťach bola aj online súťaž Divadelný adventný kalendár. Od 1. decembra do 24. decembra 2022 sledovatelia FB profilu divadla každý deň tipovali číselnú odpoveď na otázku súvisiacu s divadlom a zo správnych, resp. najviac sa približujúcich odpovedí bol denne vyžrebovaný výherca jednej ceny z príslušného okienka adventného kalendára. Ceny do súťaže okrem divadla venovali aj partneri tohto online podujatia.

FB profil divadla sledovalo k 31. decembra 2022 viac ako 13 tisíc ľudí. Priemerný počet oslovených ľudí prostredníctvom sociálnej siete Facebook sa pri príspevkoch pohyboval na úrovni takmer 3 000. V roku 2022 sa výrazne zvýšila aktivita ŠDKE na sociálnej sieti Instagram, kde má profil ŠDKE takmer 2 500 sledovateľov.

Komunikácia divadla s verejnosťou prebiehala aj prostredníctvom webovej stránky divadla, ktorá mala v roku 2022 podľa údajov Google Analytics viac ako 201 000 používateľov, ktorí jej obsah zobrazili viac ako 1,5 milión ráz.

V roku 2022 spustilo divadlo aj vysielenie podcastov, ktoré pripravuje lektor dramaturgie Lukáš Kopas – operné pripravuje dramaturg Opery ŠDKE Stanislav Trnovský. V rubrike *priBLÍŽENIE* sme odvysielali jednu časť – rozhovor s bývalou sólistkou charakterového tanca Národnej opery Ukrajiny v Kyjeve Tatianou Andrejevou ako priame svedectvo o vojne na Ukrajine. V rubrike *Zo zákulisia* bolo odvysielaných 10 častí, spravidla venovaných novým premiéram.

Novinkou v propagácii divadla sa v roku 2022 stala aj nová televízna relácia *Zjaviska*, ktorú pripravuje hovorkyňa a PR manažérka Andrea Tatarková. Na Youtube kanáli a FB profile ŠDKE a v internetovej televízii TelKE bolo v roku 2022 odvysielaných 6 častí.

Divadlo s verejnosťou komunikovalo aj prostredníctvom spolupráce s médiami. V roku 2022 bolo vydaných 44 tlačových správ, divadlo pripravilo 12 tlačových besied, ktoré boli z väčšej časti v priamom prenose odvysielané na FB profile divadla, umelci divadla boli pravidelne pozývaní do rozhlasového, ale aj televízneho vysielania RTVS. Počas roka sa o ŠDKE a jeho činnosti písalo a hovorilo v printových, rozhlasových, televíznych a internetových médiách takmer 500 krát.

Vydavateľská činnosť

V priebehu roka 2022 ŠDKE vydalo programové bulletiny k jednotlivým premiéram (5 bulletinov činoherných inscenácií, 3 bulletiny operných inscenácií, 3 bulletiny baletných inscenácií). Obchodný útvar vydával mesačné programové skladačky, ktorých súčasťou bola aj rubrika „Jedna otázka pre“, ktorá slúžila na prezentáciu umelcov, ale aj rozhovory k aktuálnemu daniu v divadle.

3 Ciele organizácie a prehľad ich plnenia

1. Kontrakt č. MK – 2638/2022-215/1200 na rok 2022 uzatvorený medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Štátnym divadlom Košice a doplnený Dodatkom č. 1 sa uzatvára v súlade so zriaďovacou listinou prijímateľa, na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:
 - a) rozvoj novej produkcie hudobno-dramatických, dramatických, tanečných a koncertných diel,
 - b) šírenie vlastnej produkcie hudobno-dramatických, dramatických, tanečných a koncertných diel,
 - c) pri plnení činností a realizácii aktivít prihliadať na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.
2. Činnosti prijímateľa budú naplňovať najmä nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:
 - a) zabezpečenie a realizácia 14 inscenácií:
 - balet – Andrej Petrovič, Ondrej Šoth: *Orbis Pictus*, Andrej Petrovič: *Extáza*, Jiří Bubeníček: *Proces*, Ondrej Šoth, Adrián Harvan: *Doktor Jajbolí*, Ondrej Šoth: *Dance For Three*;
 - činohra – Salman Rushdie: *Harún a more príbehov*, Lars von Trier: *Idioti*, *Sofokles: Oidipus*, Peter Weis: *Marat / Sade*, Ján Mikuš: *Otočte kone!*;
 - opera – divadelný projekt – P. Mazalán, J. S. Bach, H. Hesse: *Už stačí / Ich habe genug*, Giacomo Puccini: *Tosca*, Karol Szymanowski: *Kráľ Roger* a Richard Wagner: *Tristan a Izolda*;
 - realizácia 7 koncertov a 269 predstavení na vlastných scénach, na scénach v SR a v zahraničí, z toho minimálne 48 predstavení pre deti a mládež.
 - čiastočná príprava 3 inscenácií s premiérou v roku 2023: balet – Adolph Charles Adam: *Giselle*, činohra – Wiliam Shakespeare: *Titus Andronicus*, opera – Wolfgang Amadeus

Mozart: *Čarovná flauta* a príprava divadelného projektu *Teoréma* s uvedením v roku 2023.

b) realizácia nových foriem práce s verejnosťou/publikom.

3. Doplnujúce informácie od prijímateľa:

a) Skutočný počet zamestnancov – 360,8 zamestnancov, z toho umeleckí 222,6; technicko-prevádzkoví 101,4; administratíva: 36,9;
orientačný ukazovateľ: 279 zamestnancov.

b) Počet titulov v repertoári: 68;
z toho operné tituly: 20;
baletné tituly: 24;
činoherné tituly: 24.

4. Programová štruktúra O8T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO:

a) Názov projektu: Zabezpečenie a realizácia baletných inscenácií, v tom: Andrej Petrovič: *Extáza* a Jiří Bubeníček: *Proces*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 150 000 EUR,

b) Názov projektu: Zabezpečenie a realizácia činoherných inscenácií, v tom: Sofokles: *Oidipus*, Lars von Trier: *Idioti*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 80 000 EUR,

c) Názov projektu: Zabezpečenie a realizácia operných inscenácií, v tom: Giacomo Puccini: *Tosca*, Karol Szymanowski: *Kráľ Roger* a čiastočná príprava opernej inscenácie Wolfgang Amadeus Mozart: *Čarovná flauta*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 100 000 EUR,

d) Názov projektu: Obnova baletnej rozprávky *Doktor Jajbolí*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 6 000 EUR,

e) Názov projektu: Ukrajinský národný balet

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 10 390 EUR

- počet predstavení 1

- návštevnosť 271,

f) Názov projektu: Naštudovanie činohernej inscenácie *Marat / Sade*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 25 000 EUR,

g) Názov projektu: OPERA & BALET GALA – Charkivské akademické národné divadlo

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 4 000 eur

- počet predstavení 1

- návštevnosť 178,

h) Názov projektu: Galakonzert k narodeninám Petra Dvorského

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 6 500 EUR,

i) Názov projektu: Tanečný projekt *Dance For Three*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 20 000 EUR,

j) Názov projektu: Hostovanie umeleckých súborov na Slovensku

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 23 456 EUR,

k) Názov projektu: Obnova a zabezpečenie kamerového systému a na rekonštrukciu vrát v sklade kulís

Finančné prostriedky z kapitálových výdavkov zo štátneho rozpočtu: 18 000 EUR.

5. Programová štruktúra 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí:

Názov projektu: Hostovanie s inscenáciou *Nureyev* v Madride

Finančné prostriedky z bežných výdavkov: 0 EUR.

6. Programová štruktúra 08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok:

Názov projektu: Oprava a údržba hudobných nástrojov

Finančné prostriedky z bežných výdavkov: 10 000 EUR.

Plnenie kontraktu

Vyhodnotenie k bodu 1 a) a 1 b):

Celkové výdavky uvedených činností k 31. 12. 2022 boli vo výške 9 806 286 EUR, čo je 101,67 % oproti v kontrakte rozpočtovaným výdavkom vo výške 9 645 608 EUR; z toho zo štátneho rozpočtu roka 2022 boli výdavky vo výške 8 130 584 EUR, čo je 91,78 % oproti schváleným výdavkom vo výške 8 857 840 EUR.

Hodnotenie plnenia úloh vyplývajúcich z Kontraktu na rok 2022 k 31. 12. 2022 – hodnotenie čerpania finančných prostriedkov

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	5 300 498	5 336 088	5 077 193	4 629 879	223 305	223 306	0	482 903
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu	1 883 229	1 900 862	1 809 416	1 664 102	73 813	73 813	0	162 947
630 - Tovary a služby spolu:	2 213 853	2 400 640	1 750 775	1 711 672	463 078	472 413	0	216 555
Z toho								
630 - Tovary a služby v tom aj 11UA	2 195 853	1 693 672	1 732 775	1 693 672	463 078	472 413	0	216 555
0EK - 630 Tovary a služby	18 000	18 000	18 000	18 000	0	0	0	0
640 - Bežné transfery spolu:	36 439	33 866	35 685	32 611	754	754	0	501
600 - Bežné výdavky spolu:	9 434 019	9 671 456	8 673 069	8 038 264	760 950	770 286	0	862 906

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
710 - Obstarávanie kapitálových aktív spolu:	211 589	134 830	184 771	92 320	26 818	35 239	0	7 271
700 - Kapitálové výdavky spolu	211 589	134 830	184 771	92 320	26 818	35 239	0	7 271
600 + 700 SPOLU	9 645 608	9 806 286	8 857 840	8 130 584	787 768	805 525	0	870 177

Vysvetlivky:

* - údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2022

** - skutočnosť čerpania za rok 2022 – v celých číslach

- Finančné krytie z tržieb a výnosov v stĺpci č. 6 obsahuje aj finančné prostriedky z darov

- Finančné krytie z iných zdrojov v stĺpci č. 8 obsahuje finančné prostriedky z predchádzajúceho roka, t. j. z roka 2021 zo štátneho rozpočtu.

Vyhodnotenie k bodu 1 c):

ŠDKE v rámci technických možností budov, v ktorých realizuje svoju činnosť prihliada na špecifické potreby osôb so zdravotným postihnutím. Prístup do hľadiska Historickej budovy ŠDKE je umožnený aj imobilným divákom prostredníctvom dvoch bezbariérových rámp z Hlavnej ulice, k prístupu do hľadiska Malej scény ŠDKE slúži výťah s bezbariérovým prístupom z Hlavnej ulice.

Vyhodnotenie:

K bodu: 2 a)

- ŠDKE Košice v roku 2022 uviedlo spolu **14 premiér** inscenácií (1 obnovená premiéra, 1 divadelný projekt a 1 tanečný projekt), z toho:
 - **5 baletných:** O. Šoth, A. Harvan: *Doktor Jajbolí*; O. Šoth, A. Petrovič: *Orbis Pictus*; A. Petrovič, V. Šarišský: *Extáza / Obrazy o nej*; Jiří Bubeníček: *Proces*, O. Šoth: *Dance For Three*
 - **5 činoherných:** S. Rushdie: *Harún a more príbehov*; Sofokles: *Oidipus*; L. von Trier: *Idioti*; P. Weiss: *Marat / Sade*; J. Mikuš: *Otočte kone!*,
 - **4 operných:** divadelný projekt – P. Mazalán, J. S. Bach, H. Hesse: *Už stačí / Ich habe genug*; G. Puccini: *Tosca*; R. Wagner: *Tristan a Izolda*; K. Szymanowski: *Kráľ Roger*,
 - Čiastočná príprava 3 inscenácií s premiérou v roku 2023: balet – Adolph Charles Adam: *Giselle*, činohra – Wiliam Shakespeare: *Titus Andronicus*, opera – Wolfgang Amadeus Mozart: *Čarovná flauta* a príprava divadelného projektu *Teoréma* s uvedením v roku 2023.

-

- Ďalšie inscenácie boli čiastočne pripravené s premiérou v roku 2023:

balet – Adolph Charles Adam: *Giselle*,

činohra – Wiliam Shakespeare: *Titus Andronicus*,

opera – Wolfgang Amadeus Mozart: *Čarovná flauta*

príprava divadelného projektu *Teoréma* s uvedením v roku 2023

- Štátne divadlo Košice uviedlo v roku 2022 celkom **273 divadelných predstavení a 7 koncertov**, ktoré navštívilo 56 128 divákov, z toho na domácich scénach 265 predstavení a 6 koncertov, ktoré navštívilo 54 059 divákov, z toho pre deti a mládež 48 predstavení, ktoré navštívilo 10 491 návštevníkov.

K bodu: 2 b)

Realizácia nových foriem práce s verejnosťou/publikom.

Plnenie tohto bodu je identické s marketingovými aktivitami pomenovanými v bode 2.4.

K bodu: 3)

Doplňujúce informácie od prijímateľa:

- a) Skutočný počet zamestnancov – vyhodnotenie sa nachádza v bode č. 8 Zhodnotenie zamestnanosti
- b) Počet titulov v repertoári - vyhodnotenie sa nachádza v bode č. 2. Zhodnotenie činnosti organizácie (body 2.1., 2.2., 2.3.)

K bodom:

4. Programová štruktúra 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

5. Programová štruktúra 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

6. Programová štruktúra 08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok

Vyhodnotenie k vyššie uvedeným bodom sa nachádza v bode č. 4.5. Prioritné projekty a ich plnenie.

Výkonové ukazovatele

Ukazovateľ	2021	2022	Index
počet produkcií v repertoári	55	73	1,38
z toho: premiéry	9	14	1,33
počet odohraných predstavení spolu	75	265	3,67

počet miest v hľadisku na predstaveniach spolu	10 398	81 657	7,85
- opera	3 290	22 697	6,90
- činohra	3 168	35 969	11,35
- balet	3 940	22 646	5,75
- iné (Už stačí a Príbeh sv. Mikuláša)	-	345	-
počet návštevníkov na predstaveniach spolu	7 105	54 400	7,65
- opera	2 289	15 082	6,59
- činohra	2 663	23 324	8,76
- balet	2 153	15 653	7,27
- iné (Už stačí a Príbeh sv. Mikuláša)	-	341	-
tržby zo vstupného na domácej scéne (za rok 2021 vrátane streamovaných predstavení)	101 310	542 354	5,33
- opera	30 031	147 599	4,91
- činohra	41 808	251 106	6,01
- balet	29 471	140 956	4,78
- iné (Už stačí a Príbeh sv. Mikuláša)	-	3 693	-

Prevádzkové činnosti

Pre zabezpečenie hlavných činností a svojho poslania realizovalo ŠDKE aj činnosti:

- výrobné (výroba a oprava scénických a kostýmových výprav),
- technické (facility manažment, preprava a obstarávanie tovarov),
- marketingové (predaj vstupeniek, propagácia, reklama a sponzoring),
- ekonomické (rozpočtovanie, financovanie, účtovníctvo, mzdová a personálna agenda),
- administratívne (evidencia a správa majetku, informatika).

Štruktúra dosiahnutých tržieb z predstavení ŠDKE v roku 2022

Ukazovateľ	Opera	Balet	Činohra	Iné	ŠDKE spolu
Tržby z predstavení na domácich scénach	147 599	140 956	251 106	3 693	542 354
Tržby na tuzemských zájazdoch	764	3 400	3 765		7 929
Tržby na zahraničných zájazdoch	17 850	0	4 900		22 750
Tržby – celkom	166 213	144 356	259 771		574 033

Tržby za predstavenia ŠDKE na domácej scéne dosiahli 539 661 EUR za 261 predstavení.

Počet návštevníkov divadelných predstavení

Ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet divákov na domácich scénach – vlastné	83 226	74 471	77 800	76 260	72 774	20 209	7 105	54 400
Počet divákov na zájazdoch v SR a zahraničí	2 869	2 670	4 573	2 801	5 314	1 044	629	1 591
Počet divákov – celkom	86 095	77 141	82 373	79 061	78 088	21 253	8 553	55 991

Počet divákov na domácej scéne v roku 2022 zaznamenal v dôsledku konca pandémie koronavírusu v porovnaní s rokom 2021 výrazný nárast, ale ako následok takmer dva roky trvajúceho pandemického obdobia sa javí to, že sa nepriblížil úrovni pred začiatku pandémie.

Vzhľadom na to je porovnávanie údajov o tržbách a počte návštevníkov s predchádzajúcimi rokmi irelevantné.

Mesačne sú zasielané štatistiky návštevnosti na **portál register kultúry**, ktorého cieľom je umožniť verejnosti prostredníctvom jediného centrálného informačného bodu on-line prístup k informáciám o kultúrnom dedičstve, kultúrnych aktivitách a poskytovaných službách v kultúre, vrátane autorizovaného prístupu k distribuovaným databázam centrálnych kultúrnych inštitúcií Ministerstva kultúry SR.

V roku 2022 odohralo ŠDKE na domácej scéne 265 divadelných predstavení a 6 koncertov. Na domácej scéne bolo ponúknutých k predaju 81 657 miest. Všetky tieto predstavenia navštívilo 54 400 divákov. **Tým sa dosiahla takmer 66,62 % využiteľnosť kapacity divadla.**

4 Rozpočet organizácie

4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

a) Prevádzkové dotácie

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu a orientačných ukazovateľov na rok 2022 pre ŠDKE boli oznámené listom č. MK-5/2022/420/1557 zo dňa 25. 1. 2022 nasledovne:

- Programová štruktúra:

08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt
08S 01 Inštitucionálna podpora štátnymi rozpočtovými a príspevkovými organizáciami
08S 0101 Divadlá a divadelná činnosť

- Funkčná klasifikácia: 0.8.2.0 Kultúrne služby

- Záväzný ukazovateľ:

Bežné výdavky spolu (600): 7 328 652 EUR

z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610): 4 591 363 EUR

- Program OEK OI – Informačné technológie financované z ŠR MK SR: 18 000 EUR

- Orientačný ukazovateľ: priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov: 279

V priebehu roka 2022 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2022 upravené nasledovnými rozpočtovými opatreniami (ďalej len „RO“):

- **RO č. 1** zo dňa 1. 3. 2022:

Prioritné projekty spolu: 340 000 EUR, z toho:

- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

„Zabezpečenie a realizácia baletných inscenácií“: 90 000 EUR

„Zabezpečenie a realizácia činoherných inscenácií“: 80 000 EUR

„Zabezpečenie a realizácia operných inscenácií“: 100 000 EUR

- Prvok: 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí
„Hostovanie s inscenáciou *Nureyev* v Madride“: 60 000 EUR
- Prvok: 08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok
„Oprava a údržba hudobných nástrojov“: 10 000 EUR
 - **RO č. 2** zo dňa 18. 5. 2022:
- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
„Obnova baletnej inscenácie *Doktor Jajbolí*“: 6 000 EUR
 - **RO č. 3** zo dňa 6. 6. 2022:
- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
„Ukrajinský národný balet“: 10 390 EUR
 - **RO č. 4** zo dňa 6. 6. 2022:
- Prvok: 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť
- finančné prostriedky na stravovanie súvisiace so zvýšením sumy stravného od 1. 5. 2022: 15 000 EUR
 - **RO č. 5** zo dňa 15. 6. 2022:
- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
„Naštudovanie činohernej inscenácie *Marat / Sade*“: 25 000 EUR
 - **RO č. 7** zo dňa 6. 7. 2022:
- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
„OPERA & BALET GALA – Charkivské akademické divadlo“: 4 000 EUR
 - **RO č. 8** zo dňa 4. 8. 2022:
- Prvok: 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí
„Hostovanie s inscenáciou *Nureyev* v Madride“: - 60 000 EUR
- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
„Zabezpečenie a realizácia baletných inscenácií“: + 60 000 EUR
 - **RO č. 10** zo dňa 6. 9. 2022:
- Prvok: 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť
- finančné prostriedky na kompenzáciu výdavkov z dôvodu výpadku príjmov v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 za obdobie január až jún 2022: 201 791 EUR
 - **RO č. 11** zo dňa 14. 9. 2022:
- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
Galakonzert k narodeninám Petra Dvorského: 6 500 EUR
 - **RO č. 12** zo dňa 14. 10. 2022:
- Prvok: 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť
- finančné prostriedky na vyplatenie odmeny v sume 500 EUR zamestnancom v štátnozamestnaneckom pomere a v pracovnom pomere na základe Dodatkov č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na rok 2022 a ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme: 222 438 EUR
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610): 164 830 EUR

- **RO č. 13** zo dňa 2. 11. 2022:

- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Tanečný projekt „Dance For Three“: 20 000 EUR

- **RO č. 14** zo dňa 5. 12. 2022:

- Prvok: 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť

- finančné prostriedky na dofinancovanie hlavnej činnosti na rok 2022: 451 842 EUR

z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610): 321 000 EUR

- **RO č. 15** zo dňa 6. 12. 2022:

- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Hostovanie umeleckých súborov ŠDKE na Slovensku: 23 456 EUR

Po premietnutí všetkých vyššie uvedených úprav v rozpočte ŠDKE na rok 2022 je plnenie záväzných ukazovateľov organizácie k 31. 12. 2022 nasledovné (v eurách):

	Rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel
Záväzný ukazovateľ – Príspevok od zriaďovateľa na bežné výdavky	8 673 069	8 030 264	634 805
Prvok 08S 0101 (600)	8 219 723	7 608 374	611 349
Z toho:			
- mzdy, platy, služobné príjmy (610)	5 077 193	4 629 879	447 314
Orientačný ukazovateľ:			
- priemerný prepočítaný stav zamestnancov	279,00	345,5	-66,5

Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty	435 346	411 890	23 456
Z toho:			
Prvok 08T 0103 (630)	425 346	401 890	23 456
Prvok 08T 0104 (630)	0	0	0
Prvok 08T 010B (630)	10 000	10 000	0
Prvok 0EK0I03 (630) Informačné technológie financované zo ŠR	18 000	18 000	0

ŠDKE k 31. 12. 2022 postupovalo podľa plánu činnosti roka 2022, ktorý prekázilo a obmedzilo obdobie pandémie začiatkom roka. Finančné prostriedky k 31. 12. 2022 boli čerpané v zmysle ich účelových určení. Úpravy rozpočtu vykonané v roku 2022 sú v súlade s jednotlivými rozpočtovými opatreniami MK SR. „Interné úpravy“ rozpočtu vykonané ŠDKE vychádzajú z prevádzkovo-technických potrieb organizácie podľa ich aktuálneho stavu.

b) Dotácie na investície v roku 2022

Zdroj 111 – Rozpočtové prostriedky kapitoly

ŠDKE boli v roku 2022 schválené finančné prostriedky z kapitálových výdavkov z rozpočtu kapitoly na rok 2022 na základe nižšie uvedeného rozpočtového opatrenia:

- **RO č. 6** zo dňa 20. 6. 2022

- Prvok: 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť

IA 34 009 ŠD KE – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a ich technické zhodnotenie
Kapitálové výdavky celkom (700): **166 771 EUR**, z toho:

- Budova riaditeľstva a skúšobní – výmena zariadení trafostanice: 68 800 EUR

- Mikroporty: 97 971 EUR

- **RO č. 9** zo dňa 11. 8. 2022, zmena účelu zo dňa 8. 11. 2022

- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

IA 45 603 ŠD KE – Rekonštrukcie, modernizácie a stavebné úpravy objektov v správe ŠDKE
Kapitálové výdavky celkom (700): **18 000 EUR**, z toho:

- Obnova a zabezpečenie kamerového systému: 9 000 EUR

- Rekonštrukcia vstupných vrát v sklade kulís: 9 000 EUR

4.2 Rozbor nákladov

PREHĽAD O ŠTRUKTÚRE NÁKLADOV K 31. 12. 2022

UKAZOVATEĽ	Názov organizácie: Štátne divadlo Košice			index
	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k	
	na rok 2022	k 31.12.2022	k 31.12.2022	3 : 2
	1	2	3	4
501 Spotreba materiálu	272 365	369 547	363 611	0,98
502 + 503 Spotreba energie	249 000	319 791	305 228	0,95
504 Predaný tovar	4 000	4 000	2 914	0,73
50 Spotrebované nákupy spolu	525 365	693 338	671 753	0,97
511 Opravy a udržiavanie	70 000	64 585	99 570	1,54
512 Cestovné	8 800	49 138	39 673	0,81
513 Náklady na reprezentáciu	8 000	19 635	19 508	0,99
518 Ostatné služby	808 374	943 226	1 038 179	1,10
51 Služby spolu	895 174	1 076 584	1 196 930	1,11
521 Mzdové náklady	4 807 663	5 399 052	5 401 494	1,00
524 Záonné sociálne poistenie	1 666 000	1 839 921	1 848 949	1,00
525 Ost. soc. poist. – DDP	44 000	43 308	42 224	0,97
527 Záonné sociálne náklady	197 120	289 776	282 987	0,98
528 Ostatné sociálne náklady	2 000	2 599	2 599	0,00
52 Osobné náklady spolu	6 716 783	7 574 656	7 578 253	1,00
531 Daň z motorových vozidiel	0	0	0	0,00
532 Daň z nehnuteľností	13 957	18 957	17 574	0,93
538 Ostatné dane a poplatky	7 581	9 043	11 923	1,32
53 Dane a poplatky spolu	21 538	28 000	29 497	1,05

UKAZOVATEĽ	Názov organizácie: Štátne divadlo Košice			index
	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k	
	na rok 2022	k 31.12.2022	k 31.12.2022	3 : 2
	1	2	3	4
541 Zostat. cena predaného DINH a DHM	0	0	0	0,00
542 Predaný materiál	0	0	0	0,00
544 Zmluvné pokuty,penále a úroky z omešk.	0	0	0	0,00
545 Ostat. pokuty, penále a úroky z omešk.	0	0	18 620	0,00
546 Odpis pohľadávky	0	0	0	0,00
548 Ost.náklady na prevádzkovú činnosť	69 200	52 204	100 271	1,92
549 Manká a škody (v r. 2007 účet 548)	0	0	0	0,00
54 Ostatné náklady na prev. činnosť spolu	69 200	52 204	118 891	2,28
551 Odpisy DIHM a DINM	0	166 818	238 509	1,43
552 Tvorba zák. rezerv z prev. činnosti	0		0	0,00
553 Tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	0	0	66 920	0,00
557 Tvorba zák. opr. pol. z prev. činnosti	0	0	0	0,00
558 Tvorba ost. opr. pol. z prev. činnosti	0	0	4 399	0,00
55 Odpisy, rezervy a OP z prev. činnosti	0	166 818	309 828	1,86
562 Úroky	0	0	0	0,00
563 Kurzové straty (v r. 2007 účet 545)	0	0	144	0,00
568 Ostatné finanč. náklady (v r. 2007 ú. 549)	6 642	9 237	11 645	1,26
56 Finančné náklady	6 642	9 237	11 789	1,28
57 Mimoriadne náklady	0	0	0	0,00
591 Splatná daň z príjmov	0	0	582	0,00
Náklady spolu	8 234 702	9 600 837	9 917 523	1,03

Spotrebované nákupy (50)

Čerpanie v tejto skupine nákladov k 31. 12. 2022 je vo výške 671 753 EUR (97%). Spotreba materiálu (501) vo výške 363 611 EUR (98%) v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 v sume 300 941 EUR je vyššia o 62 670 EUR. Najvýznamnejšie položky v tejto skupine nákladov sú divadelné výpravy – náklady na prípravu nových inscenácií, údržbársky materiál, materiál pre orchester, baletná obuv, kancelárske potreby, čistiace a hygienické potreby, drobný hmotný majetok, PHM, oleje, mazadlá, líčidlá, vlasová kozmetika, tlačivá a plagáty. Dôvodom je aj nárast cien zapríčinený infláciou v roku 2022.

Náklady na energie v sume 305 228 EUR (95 %) boli nižšie o 2 748 EUR ako v roku 2021, a to v dôsledku obmedzení pre pandémiu koronavírusu COVID-19 v prvých mesiacoch roka 2022, skutočnosti, že predstavenia v 1. polroku 2022 v rámci sobôt a nedeľ sa hrali v obmedzenom

počte a v dôsledku nastavenia úsporných opatrení. Je možné konštatovať, že oproti predchádzajúcim rokom množstvo spotrebovaných energií je nižšie, no nárast cien je vyšší, t. j. z pohľadu šetrenia množstva spotreby energií sa správame ako organizácia hospodárne napriek zvýšenej záťaži odohratých predstavení a skúšok v priestoroch ŠDKE, hlavne historickej budovy divadla. V súvislosti s úspornými opatreniami podľa príkazu ministerky kultúry, čo sa týka množstva spotrebovaných energií aj keď ŠDKE nemá objekty spĺňajúce kritériá podľa tohto príkazu, za doteraz sledované obdobie k 31. 12. 2022 organizácia sa snaží plniť úspory v jednotlivých energiách – elektriny, plynu aj tepla.

Služby (51)

Čerpanie v tejto skupine nákladov k 31. 12. 2022 vo výške 1 196 930 EUR (111%) v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 v sume 1 003 532 EUR je vyššie o 193 398 EUR.

Opravy a udržiavanie (511) v sume 99 570 EUR (154% – prekročenie vyplýva z financovanie z minuloročných zdrojov) obsahujú najmä:

- údržbu prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení a to najmä: opravu a údržbu výťahov, EPS, kopírovacích strojov, automatickej brány, opravu ťahov, servis projektora ovládacieho pultu, vzduchotechniky a hudobných nástrojov, servis ovládacieho pultu, výmenu jedného z motorov orchestrálneho stola;
- údržbu budov, priestorov a objektov – v tom reštaurátorské práce v Historickej budove ŠDKE, opravu vodovodného potrubia budovy riaditeľstva a skúšobní, opravu strechy – objekt skladov na Južnej triede č. 60, montáž vodomeru v Historickej budove ŠDKE a údržbu ústredného kúrenia, opravu miestností v objekte dielní na Južnej triede č. 60.

Cestovné (512):

Cestovné náklady (512) k 31. 12. 2022 vo výške 39 673 EUR (81%) EUR sa čerpali v súlade s plánom činnosti organizácie. Najvýznamnejšie položky v tejto skupine nákladov tvoria náklady na hostovanie operného súboru v Stavovskom divadle v Prahe na 15. ročníku Festivalu Hudobného divadla OPERA 2022 s inscenáciou *Roberto Devereux*, náklady na vystúpenie činoherného súboru v SND s inscenáciou *Borodáč alebo Tri sestry*, náklady na hostovanie baletného súboru na Martinskem festivale divadiel na Slovensku *Dotyky a spojenia 2022* s inscenáciou *Večer moderného tanca*, náklady na hostovanie činoherného súboru v Klicperovom divadle v Hradci Králové v rámci festivalu REGIONY s inscenáciou *Netrpezlivosť srdca*.

Náklady na reprezentáciu (513) vo výške 19 508 EUR (99%) sa čerpali v súlade so „Smernicou Štátneho divadla Košice o hospodárení s finančnými prostriedkami na reprezentačné účely“ a s plánom činnosti organizácie.

Ostatné služby (518) k 31. 12. 2022 boli v celkovej výške 1 038 179 EUR (110%). Najvýznamnejšími položkami tejto nákladovej skupiny sú autorské odmeny, licencie a ďalšie súvisiace náklady so zabezpečovaním inscenácií, predstavení a ďalších kultúrnych podujatí a v neposlednom rade náklady na zabezpečenie prevádzky ŠDKE.

Osobné náklady spolu (52)

Čerpanie v tejto skupine nákladov k 31. 12. 2022 vo výške 7 578 253 EUR (100%) je vyššie o sumu 843 126 EUR v porovnaní s rokom 2021 v sume 6 735 127 EUR. Do osobných nákladov sú zahrnuté mzdové náklady, zákonné sociálne poistenie, ostatné sociálne poistenie – DDP, zákonné sociálne náklady a ostatné sociálne náklady.

Mzdové náklady (521):

V rozpise rozpočtu na rok 2022 malo ŠDKE určený mzdový fond z finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu v sume 4 591 363 EUR a z vlastných zdrojov v sume 110 000 EUR. Rozpísaný objem finančných prostriedkov na platy v rozpočte roka 2022 bol určený na priemerný prepočítaný stav zamestnancov 279, čo je pre zabezpečenie činnosti druhého trojsúborového divadla na Slovensku veľmi nízke číslo. Priemerný prepočítaný stav zamestnancov k 31. 12. 2022 bol v počte 345,5. Z dôvodu zabezpečovania činnosti ŠDKE na úrovni hodnej druhého najväčšieho trojsúborového divadla na Slovensku rok 2022 sa niesol v analyzovaní optimálneho počtu zamestnancov a nákladov potrebných na pokrytie ich platov. V treťom štvrtroku roka 2022 zo strany zriaďovateľa boli poskytnuté zvýšené finančné prostriedky na mzdy zamestnancov a na ďalšie súvisiace výdavky, v dôsledku čoho rozpočet na mzdové prostriedky zo štátneho rozpočtu k 31. 12. 2022 dosiahol výšku 5 077 193 EUR.

Celkové mzdové náklady (521) vrátane dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru k 31. 12. 2022 dosiahli výšku 5 401 494 EUR (100%), z toho mzdové prostriedky bez dohôd boli vo výške 5 302 963 EUR. Priemerná mzda na jedného zamestnanca k 31. 12. 2022 bola vo výške 1 226 EUR, ktorá v porovnaní s priemernou mzdou toho istého obdobia roka 2021 v sume 1 170 EUR vykazuje mierne stúpajúcu tendenciu.

Dane a poplatky (53) k 31. 12. 2022 boli vo výške 29 497 EUR (105%), v roku 2021 boli v sume 28 208 EUR.

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (54) k 31.12.2022 boli vo výške 118 891 EUR (228%), v roku 2021 v sume 35 072 EUR.

Najväčšiu položku ostatných nákladov na prevádzkovú činnosť tvoria tantiémy a vysporiadanie DPH koeficientom, čo vyplýva z účtovania vysporiadania DPH s koeficientom (v pláne sú uvedené pri nákladových položkách, s ktorými priamo súvisia, a samostatne tieto náklady nemôžu byť plánované). Zaúčtovanie vysporiadania DPH na účtovnú skupinu 54 umožňuje vysporiadanie DPH k 31. 12. daného roka, zároveň spôsobuje skreslenie a nedodržanie ostatných účtovných skupín, a tým aj rozdiely medzi plánom a skutočnosťou v jednotlivých nákladových položkách. Tieto v porovnaní s predchádzajúcim rokom boli nižšie kvôli obmedzeniu činnosti ŠDKE z dôvodu pandémie koronavírusu COVID-19.

Odpisy, rezervy (55) boli vo výške 309 828 EUR (rok 2021 v sume 391 154 EUR).

Táto položka obsahuje účtovné odpisy DHM a DNM, ktoré boli vypočítané v súlade s odpisovým plánom organizácie a boli zaúčtované podľa zdrojov financovania obstaraného majetku a tvorbu rezerv. V rámci tvorby rezerv sú predpísané rezervy na aktuálne prebiehajúce 3 súdne spory.

4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

PREHĽAD O ŠTRUKTÚRE TRŽIEB K 31. 12. 2022

UKAZOVATEĽ		Názov organizácie: Štátne divadlo Košice			
		Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2022	Index 3:2
		1	2	3	4
602	Tržby z predaja služieb	871 050	754 868	713 747	0,95
v tom:	* vlastné predstavenia a koncerty	657 000	589 803	539 661	0,91
	* predstavenia cudzích divadiel	15 000	15 000	12 028	0,80
	* iných predstavení a projektov	0	37 000	37 129	1,00
	* tržby zo zájazdov	40 000	31 500	30 679	0,97
	* tržby z prenájmu budov – zmluvné	45 850	4 318	4 764	1,10
	* tržby z prenájmu budov – jednorázové	22 000	12 000	11 627	0,97
	* tržby za služby spojené s nájmom	10 873	10 873	5 918	0,54
	* tržby z prenájmu hnuteľných vecí	1 888	750	484	0,65
	* tržby z propagácie a reklamy	45 000	30 000	29 500	0,98
	* ostatné tržby	0	0	26 162	0,00
	* tržby za prefakturácie energií, odpadu	31 939	22 124	14 560	0,66
	* ostatné zdaniteľné tržby	1 500	1 500	1 235	0,82
604	Tržby za tovar (bulletiny)	12 000	7 200	8 521	1,18
621	Aktivácia materiálu a tovaru	0	0	700	0,00
622	Aktivácia vnútroorganizač. služieb	0	0	7 814	0,00
624	Aktivácia DIHM	0	0	0	0,00
641	Tržby z predaja DIHM a DINM	0	0	0	0,00
642	Tržby z predaja materiálu	0	0	234	0,00
644	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	0	0	0	0,00
645	Ostatné pokuty a penále a úroky z omeškania	0	0	125	0,00
646	Výnosy z odpísaných pohľadávok	0	0	0	0,00
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej čin.	0	18 700	64 512	0,00
652	Zúčt. zákon. rezerv z prev. čin.	0	0	0	0,00
653	Zúčt. ostatných rezerv z prev. čin.	0	0	20	0,00
662	Úroky	0	0	0	0,00
663	Kurzové zisky	0	0	0	0,00
683	Zúčtovanie bezpl.prevodu	0	0	406	0,00
687	Výnosy z BT od ost.subj.mimo VS	5 000	7 000	8 000	1,14
688	Výnosy z KT ost. subj. mimo VS	0	0	0	0,00
Výnosy bez transferu		888 050	787 768	804 079	1,02
681	Výnosy z bež. transferov zo ŠR	7 346 652	8 673 069	8 781 210	1,01
682	Výnosy z kap. transferov zo ŠR	0	140 000	132 413	0,95
SPOLU		8 234 702	9 600 837	9 717 702	1,01

Tržby z predaja služieb (602) k 31. 12. 2022:

Tržby z predaja služieb sú rozpísané v tabuľke podľa jednotlivých položiek podrobne.

Celkové tržby z predaja služieb boli v sume 713 747 EUR (95%), v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 v sume 198 673 EUR boli vyššie o 515 074 EUR, v tom najmä:

- Tržby za vlastné predstavenia a koncerty k 31. 12. 2022 v sume 539 661 EUR v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 v sume 81 198 EUR boli vyššie o 458 463 EUR. V prvých mesiacoch roka 2022 pod nízke tržby sa podpísalo stále pretrvávajúce obdobie pandémie koronavírusu COVID-19 a ŠDKE stále vykazovalo výpadky príjmov. V druhej polovici roka 2022 tržby za vlastné predstavenia a koncerty prvý krát po dlhšom sa výrazne zvýšili.
- Tržby zo zájazdov – za odohrané predstavenia na cudzích tuzemských scénach a zahraničných scénach k 31. 12. 2022 boli vo výške 30 679 EUR, v rovnakom období minulého roka boli tieto tržby vo výške 14 072 EUR, t. j. o 16 607 EUR nižšie.
- K 31. 12. 2022 tržby z propagácie a reklamy boli vo výške 29 500 EUR, v porovnaní s rokom 2021 v sume 20 000 EUR boli vyššie o 9 500 EUR.
- Tržby z prenájmov a s nimi súvisiace služby a ostatné prefakturácie v sume 37 353 EUR boli nižšie o 5 274 EUR v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 v sume 42 627 EUR a to nielen z dôvodu pretrvávajúcej pandémie koronavírusu začiatkom roka 2022, ale aj z dôvodu skončenia nájomnej zmluvy v priestoroch Malej scény Štátneho divadla Košice .
- Ostatné tržby v sume 26 162 EUR boli vyššie o 6 162 EUR v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 v sume 20 000 EUR.

4.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

ŠDKE k 31. 12. 2022 dosiahlo hospodársky výsledok vo výške -199 821,13 EUR, ide o účtovnú stratu, ktorá je v súlade s platnou metodikou v danom období a bude vyrovnaná v roku 2023 na účte 428-nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Strata za rok 2022 vyplýva najmä z nákladov na tvorbu odpisov majetku nadobudnutého z vlastných zdrojov, na tvorbu rezerv na súdne spory a odmeny autorským spoločnostiam a z nákladov, ktorých úhrada sa realizuje v nasledujúcom účtovnom období z vlastných zdrojov organizácie.

4.5 Prioritné projekty a ich plnenie

Kontrakt č. MK – 2638/2022-215/1200 na rok 2022 uzatvorený medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Štátnym divadlom Košice a doplnený Dodatkom č. 1, kde boli zahrnuté prioritné projekty podporené poskytovateľom nasledovne:

7. Programová štruktúra O8T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO:

d) Názov projektu: Zabezpečenie a realizácia baletných inscenácií, v tom: Andrej Petrovič: *Extáza / Obrazy o nej* a Jiří Bubeníček: *Proces*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 150 000 EUR,

e) Názov projektu: Zabezpečenie a realizácia činoherných inscenácií, v tom: Sofokles: *Oidipus*, Lars von Tries: *Idioti*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 80 000 EUR,

f) Názov projektu: Zabezpečenie a realizácia operných inscenácií, v tom: Giacomo Puccini: *Tosca*, Karol Szymanowski: *Kráľ Roger* a čiastočná príprava opernej inscenácie Wolfgang Amadeus Mozart: *Čarovná flauta*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 100 000 EUR,

l) Názov projektu: Obnova baletnej rozprávky *Doktor Jajbolí*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 6 000 EUR,

m) Názov projektu: Ukrajinský národný balet

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 10 390 EUR,

- počet predstavení 1

- návštevnosť 271,

n) Názov projektu: Naštudovanie činohernej inscenácie *Marat / Sade*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 25 000 EUR,

o) Názov projektu: OPERA & BALET GALA – Charkivské akademické národné divadlo

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 4 000 EUR,

- počet predstavení 1

- návštevnosť 178,

p) Názov projektu: Galakonzert k narodeninám Petra Dvorského

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 6 500 EUR,

q) Názov projektu: Tanečný projekt *Dance For Three*

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 20 000 EUR,

r) Názov projektu: Hostovanie umeleckých súborov na Slovensku

Finančné prostriedky z bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu: 23 456 EUR,

s) Názov projektu: Obnova a zabezpečenie kamerového systému a na rekonštrukciu vrát v sklade kulís

Finančné prostriedky z kapitálových výdavkov zo štátneho rozpočtu: 18 000 EUR.

8. Programová štruktúra 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí:

Názov projektu: Hostovanie s inscenáciou *Nureyev* v Madride

Finančné prostriedky z bežných výdavkov: 0 EUR.

9. Programová štruktúra 08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok:

Názov projektu: Oprava a údržba hudobných nástrojov

Finančné prostriedky z bežných výdavkov: 10 000 EUR.

**Prehľad čerpania finančných prostriedkov – bežných výdavkov v rámci programu 08T
Tvorba a implementácia politík za rok 2022**

Poradové číslo	Prvok	Zdroj	Názov projektu	Objem poskytnutých finančných prostriedkov (v eurách)	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov (v eurách)
a	b	c	d	1	2
1.	08T0103	111	Zabezpečenie a realizácia operných inscenácií	100 000	100 000,00
2.	08T0103	111	Zabezpečenie a realizácia baletných inscenácií	150 000	150 000,00
3.	08T0103	111	Zabezpečenie a realizácia činoherných inscenácií	80 000	80 000,00
4.	08T0103	111	Obnova baletnej rozprávky Doktor Jajbolí	6 000	6 000,00
5.	08T0103	111	Ukrajinský národný balet	10 390	10 390,00
6.	08T0103	111	Naštudovanie činohernej inscenácie Marat / Sade	25 000	25 000,00
7.	08T0103	111	OPERA & BALET GALA – Charkivské akademické divadlo	4 000	4 000,00
8.	08T0103	111	Galakonzert k narodeninám Petra Dvorského	6 500	6 500,00
9.	08T0103	111	Tanečný projekt Dance For Three	20 000	20 000,00
10.	08T0103	111	Hostovanie umeleckých súborov na Slovensku	23 456	0,00
11.	08T0104	111	Hostovanie s inscenáciou Nureyev v Madride	0	0,00
12.	08T010B	111	Oprava a údržba hudobných nástrojov	10 000	10 000,00
spolu		111		435 346	411 890,00
13.	08T0103	131L	Naštudovanie a príprava opernej inscenácie Tosca	65 000	65 000,00
14.	08T0103	131L	ŠDKE, objekt skladov kulís, Južná trieda 60 – oprava strechy	22 667,31	22 667,31
15.	08T0104	131L	Hostovanie operného súboru ŠDKE v zahraničí	25 000	25 000,00
spolu		131L	zostatok poskytnutých prostr. v roku 2021	112 667	112 667,31
CELKOM:				548 013,31	524 557,31

Finančné prostriedky z prioritných projektov z bežných výdavkov sa čerpali v súlade s Dodatkom č. 1 ku kontraktu č. MK – 2638/2022-215/1200 na rok 2022.

Prvky, v ktorých sa rozpočtujú prioritné projekty k 31. 12. 2022

Kód			Položka	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet k 31. 12. 2022	Čerpanie k 31. 12. 2022
Zdroj	Program	Prvok				
a	b	c	d	1	2	3
111	08T	08T0103	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	425 346	401 890
			640	0	0	0
			710	0	18 000	8 326
spolu 111	08T	08T0103	600 a 700	0	443 346	410 216
46	08T	08T0103	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	0	0
			640	0	0	0
			710	0	0	4 425
spolu 46	08T	08T0103	600 a 700	0	0	4 425
131L	08T	08T0103	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	0	87 667
			640	0	0	0
			710	0	0	7 000
spolu 131L	08T	08T0103	600 a 700	0	0	94 667
111	08T	08T0104	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	0	0
			640	0	0	0
			710	0	0	0
spolu 111	08T	08T0104	600 a 700	0	0	0
131L	08T	08T0104	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	0	25 000
			640	0	0	0
			710	0	0	0
spolu 131L	08T	08T0104	600 a 700	0	0	25 000
111	08T	08T010B	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	10 000	10 000
			640	0	0	0
			710	0	0	0
spolu 111	08T	08T010B	600 a 700	0	10 000	10 000
spolu	08T		600 a 700	0	453 346	544 308

Finančné prostriedky v sume 112 667 EUR z bežných výdavkov v položke Tovary a služby (630) boli presunuté z roku 2021 do roku 2022 podľa § 8 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide o bežné transfery, ktoré boli poskytnuté po 31. júli rozpočtového roka, a ktoré nebolo možné použiť do konca roka 2021. Ide o zostatok finančných prostriedkov

z prioritných projektov v rámci Prvku 08T0103: „Naštudovanie a príprava opernej inscenácie *Tosca*“ v sume 65 000 EUR, „ŠDKE, objekt skladov kulís, Južná trieda 60 – oprava strechy“ v sume 22 667 EUR, a v rámci Prvku 08T0104 Hostovanie operného súboru ŠDKE v zahraničí v sume 25 000 EUR.

Finančné prostriedky v sume 23 456 EUR z bežných výdavkov v položke Tovary a služby (630) budú presunuté roku 2023 podľa § 8 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide o bežné transfery, ktoré boli poskytnuté po 31. júli rozpočtového roka a ktoré nebolo možné použiť do konca roka 2022. Ide o zostatok finančných prostriedkov z prioritných projektov: „Hostovanie umeleckých súborov na Slovensku“ v rámci Prvku 08T0103.

Kapitálové výdavky v roku 2022 v rámci prioritných projektov

Zdroj 111 – Rozpočtové prostriedky kapitoly

- **RO č. 9** zo dňa 11. 8. 2022, zmena účelu zo dňa 8. 11. 2022

- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

IA 45 603 ŠD KE – Rekonštrukcie, modernizácie a stavebné úpravy objektov v správe ŠDKE
Kapitálové výdavky celkom (700): **18 000 EUR**, z toho:

- **Obnova a zabezpečenie kamerového systému: 9 000 EUR**

Čerpanie k 31. 12. 2022: 8 326 EUR

Zostatok k 31. 12. 2022: 674 EUR

- **Rekonštrukcia vstupných vrát v sklade kulís: 9 000 EUR**

Čerpanie k 31. 12. 2022: 0 EUR

Zostatok k 31. 12. 2022: 9 000 EUR

Zdroj 131 L – Rozpočtové prostriedky kapitoly z roku 2021

- **RO č. 2** zo dňa 31. 5. 2021

Kapitálové výdavky celkom (700): **33 500 EUR**, z toho:

- Prvok: 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO: 33 500 EUR

IA: 44 044 ŠD KE – Príprava a naštudovanie nových inscenačných titulov, z toho:

„Naštudovanie a príprava baletných inscenácií“: 13 000 EUR

Čerpanie k 31. 12. 2021: 6 000 EUR

Presun do roka 2022: 7 000 EUR

Čerpanie k 31. 12. 2022: 7 000 EUR

Zostatok k 31. 12. 2022: 0 EUR

„Naštudovanie a príprava operných inscenácií“: 20 500 EUR

Čerpanie k 31. 12. 2021: 0 EUR

Presun do roku 2022: 20 500 EUR

Čerpanie k 31. 12. 2022: 0 EUR

Zostatok k 31. 12. 2022: 20 500 EUR

Zdroj 46 – Vlastné prostriedky

IA: 45 603 ŠD KE – Rekonštrukcia, modernizácia a stavebné úpravy objektov v správe ŠDKE
Rekonštrukcia ústredne EPS v historickej budove divadla – spolufinancovanie k 31. 12. 2022:
1 709 EUR v rámci Prvku 08T0103.

IA: 45 600 ŠD KE – Nákup dopravných prostriedkov všetkých druhov, realizované technické
zhodnotenie k 31. 12. 2022 v sume 2 716 EUR v rámci Prvku 08T0103.

4.6 Rozbor výdavkov

Základný prvok, v ktorom organizácia realizuje svoju základnú činnosť k 31. 12. 2022

Kód			Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie
Zdroj	Program	Prvok		2022	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2022
a	b	c	d	1	2	3
111	08S	08S0101	610	4 591 363	5 077 193	4 629 879
			620	1 639 808	1 809 416	1 664 102
			630	1 086 781	1 290 416	1 274 769
			640	10 700	35 685	32 611
			710	0	166 771	83 994
spolu 111	08S	08S0101	600 a 700	7 328 652	8 379 481	7 685 355
11UA	08S	08S0101	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	7 013	7 013
			640	0	0	0
			710	0	0	0
spolu 11UA	08S	08S0101	600 a 700	0	7 013	7 013
131K	08S	08S0101	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	0	0
			640	0	0	0
			710	0	0	272
spolu 131K	08S	08S0101	600 a 700	0	0	272
131L	08S	08S0101	610	0	0	482 903
			620	0	0	162 947
			630	0	0	103 887
			640	0	0	501
			710	0	0	0
spolu 131L	08S	08S0101	600 a 700	0	0	750 238

Kód			Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie
Zdroj	Program	Prvok		2022	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2022
a	b	c	d	1	2	3
43	08S	08S0101	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	0	0
			640	0	0	0
			710	0	0	3 996
spolu 43	08S	08S0101	600 a 700	0	0	3 996
46	08S	08S0101	610	110 000	223 305	223 306
			620	70 192	73 813	73 813
			630	707 858	463 078	472 413
			640	0	754	754
			710	0	26 818	26 818
spolu 46	08S	08S0101	600 a 700	888 050	787 768	797 104
spolu	08S	08S0101	600 a 700	8 216 702	9 174 262	9 243 978

Medzirezortný program OEK0I03 – Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu k 31. 12. 2022

Kód			Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie
Zdroj	Program	Prvok		2022	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2022
a	b	c	d	1	2	3
111	OEK	OEK0I03	610	0	0	0
			620	0	0	0
			630	0	18 000	18 000
			640	0	0	0
			710	0	0	0
spolu 111	OEK	OEK0I03	600 a 700	0	18 000	18 000

a) Bežné výdavky

Finančné prostriedky z bežných výdavkov v sume 750 238 EUR boli presunuté z roka 2021 do roka 2022. Z toho suma 100 567 EUR v položke Tovary a služby (630) boli presunuté do roka 2022 podľa § 8 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide o bežné transfery, ktoré boli poskytnuté po 1. júli rozpočtového roka a ktoré nebolo možné použiť do konca roka 2021. Finančné prostriedky v sume 649 671 EUR boli predmetom čerpania v roku 2022 na výplatu miezd a ostatných súvisiacich výdavkov za december 2021 podľa § 26 ods. 3 a 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súvislosti so situáciou na Ukrajine a v súlade s príslušnými predpismi ŠDKE účtuje výdavky na zdroj 11UA – Rozpočtové prostriedky kapitoly – Ukrajina, v rámci príspevku stanoveného pre Prvok 08S0101. V rámci tohto zdroja ŠDKE účtuje výdavky súvisiace s ubytovaním a prepravou

Ukrajincov a náklady na pracovné cesty zamestnancov súvisiace s riešením vzniknutej situácie na Ukrajine.

Finančné prostriedky v sume 611 349 EUR sú predmetom čerpania v roku 2023. Z toho suma 11 065 EUR v položke Tovary a služby (630) budú presunuté do roku 2023 podľa § 8 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide o bežné transfery, ktoré boli poskytnuté po 1. júli rozpočtového roka a ktoré nebolo možné použiť do konca roka 2022. Finančné prostriedky v sume 600 284 EUR sú predmetom čerpania v roku 2023 na výplatu miezd a ostatných súvisiacich výdavkov podľa § 26 ods. 3 a 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

b) Kapitálové výdavky

• Zdroj 111 – Rozpočtové prostriedky kapitoly

ŠDKE boli v roku 2022 schválené finančné prostriedky z kapitálových výdavkov na základe nižšie uvedeného rozpočtového opatrenia:

• RO č. 6 zo dňa 20. 6. 2022

- Prvok: 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť

IA 34 009 ŠD KE – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a ich technické zhodnotenie
Kapitálové výdavky celkom (700): **166 771 EUR**, z toho:

- Budova riaditeľstva a skúšobní – výmena zariadení trafostanice: **68 800 EUR**

Čerpanie k 31. 12. 2022: 0 EUR

Zostatok k 31. 12. 2022: 68 800 EUR

- Mikroporty: **97 971 EUR**

Čerpanie k 31. 12. 2022: 83 994 EUR

Zostatok k 31. 12. 2022: 13 977 EUR

• Zdroj 131K – Rozpočtové prostriedky kapitoly z roku 2020

Rozpočtovým opatrením č. 5 bol upravený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2020 listom MK-1931/2020-421/17226 zo dňa 24. 9. 2020. Finančné prostriedky sú účelovo určené na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 nasledovne:

Prvok: 08S 0101 – Divadlá a divadelná činnosť

Nákup strojov, prístrojov a ich technické zhodnotenie

36 000 EUR

Názov a číslo investičnej akcie: 34009 ŠD KE – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a ich technické zhodnotenie

Čerpanie k 31. 12. 2020: 26 093 EUR

Čerpanie k 31. 12. 2021: 9 636 EUR

Zostatok k 31. 12. 2021: 271 EUR

Zostatok k 31. 12. 2022: 0 EUR

Nepoužitú finančnú sumu 271 EUR boli vrátené na MK SR dňa 26.5.2022.

- **Zdroj 43 – Zdroje z predaja majetku**

IA: 34009 ŠD KE – Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a ich technické zhodnotenie
Nákup 2 ks reproduktorov s príslušenstvom: **3 996 EUR**

4.6

- **Zdroj 46 – Vlastné prostriedky**

IA: 34008 ŠD KE – Rekonštrukcie, modernizácie a stavebné úpravy objektov k 31. 12. 2022: 26 818 EUR, v tom: 22 190 EUR – projektová dokumentácia na obnovu NKP HB-II. etapa, 2 700 EUR – projektová dokumentácia na úpravu horúcovodu a revíznej šachty, 1 928 EUR – technické zhodnotenie dverí do pokladne v budove riaditeľstva a skúšobní.

5 Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie

V hodnotenom období ŠDKE neboli pridelené žiadne finančné prostriedky zo zdrojov EÚ.

6 Podnikateľská činnosť

ŠDKE nevykonáva podnikateľskú činnosť. Činnosti, ktoré sú predmetom podnikania v zmysle zákona o dani z príjmov sú predmetom hlavnej činnosti. V rámci týchto činností ŠDKE patria najmä prenájom hmotného majetku a vykonávanie reklamnej činnosti (uvádzanie loga firiem v materiáloch ŠDKE).

7 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Celková hodnota majetku ŠDKE v súvahe k 31. 12. 2022 bola v sume 5 190 835 EUR a na podsúvahovom účte 4 937 500 EUR, k 31. 12. 2021 bola hodnota majetku v sume 5 403 217 EUR a na podsúvahovom účte 4 546 161 EUR.

v eurách

Pohyb majetku	k 31. 12. 2021
Zaradený dlhodobý majetok	35 467,03
Zaradený krátkodobý majetok	527 408,11
Vyradený krátkodobý majetok	152 918,66
Vyradený dlhodobý majetok	3 932,72

Dodržiavanie platobnej disciplíny: ŠDKE pravidelne sleduje dodržiavanie splatnosti pohľadávok. V prípade omeškania s úhradou vyzýva svojich odberateľov formou upomienok a dodržiava v tejto oblasti platné právne predpisy. V ojedinelých prípadoch organizácia uzatvára s dlžníkmi dohodu o splátkach, prípadne dohodu o odklade platenia a pravidelne kontroluje dodržiavanie podmienok týchto dohôd. V prípade vyčerpania všetkých možností vymáhania pohľadávok tieto odstupujeme advokátskej kancelárii na súdne vymáhanie.

V období pandémie sa spoločnosť Malá scéna, s.r.o., ktorá si prenajímala priestory Malej scény ŠDKE dostala do platobnej neschopnosti a pohľadávky ŠDKE neboli do dnešného dňa usporiadané. Pohľadávky z vyššie uvedeného titulu voči Malej scéne, s.r.o. v roku 2022 sú predmetom súdneho riešenia. ŠDKE sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu obrátilo na súd s vydaním platobného rozkazu. Na základe podaného odporu Malej scény, s.r.o. voči platobnému rozkazu bolo ŠDKE predvolané na prvé pojednávanie, ktoré bolo vytyčené na február 2023. Z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu, bolo pojednávanie odročené, t. j. vo veci sa k dnešnému dňu ešte neuskutočnilo pojednávanie.

Dočasne prebytočný nehnuteľný majetok štátu v správe Štátneho divadla Košice

1) Priestory diváckeho bufetu v suteréne Historickej budovy Štátneho divadla Košice o výmere 99,19 m² a priestory kaviarne, zázemia, južného átria a diváckeho bufetu/baru na ulici Hlavná 76 v priestoroch Malej scény Štátneho divadla Košice o celkovej výmere 372,2 m².

ŠDKE v mesiaci júl 2022 vyhlásilo ponukové konanie na daný priestor v objektoch ŠDKE, z dôvodu pretrvávajúcej dočasnej prebytočnosti diváckeho bufetu v suteréne Historickej budovy Štátneho divadla Košice a dočasnej prebytočnosti kaviarne, zázemia, južného átria a diváckeho bufetu/baru na ulici Hlavná 76 v priestoroch Malej scény Štátneho divadla Košice. Záujem mali možnosť uchádzači prejavíť len o všetky nehnuteľné veci. V ponukovom konaní sa úspešným uchádzačom stal ten záujemca, ktorý v lehote na predkladanie ponúk ponúkol najvyššie trhové nájomné za celý predmet nájmu, pričom cenová ponuka záujemcu nesmela byť nižšia ako trhové nájomné uvedené v ponukovom konaní. Po vyhodnotení predložených ponúk Štátne divadlo Košice oslovilo uchádzača, ktorý bol vybraný v súlade so zákonom o správe majetku štátu, aby uzatvoril zmluvu o nájme nebytového priestoru. Dňa 07. 10. 2022 bolo Štátnemu divadlu Košice doručené Odstúpenie od ponuky na prenájom nebytových priestorov zo strany úspešného uchádzača. Vzhľadom na túto skutočnosť Štátne divadlo Košice oslovilo uchádzača o prenájom časti Historickej budovy a časti objektu Malej scény, ktorý bol vyhodnotený ako uchádzač, ktorý predložil druhú najvyššiu ponuku v rámci ponukového konania. Vzhľadom na pretrvávajúci záujem tohto uchádzača bude uzatvorená Zmluva o nájme nebytového priestoru DN č. 1/2022, ktorá bude následne zaslaná na odsúhlasenie na Ministerstvo financií SR v roku 2023.

2) Nápojové a potravinové automaty nachádzajúce sa v časti Historickej budovy Štátneho divadla Košice a v časti budovy riaditeľstva a skúšobní o celkovej rozlohe 3m², z čoho 1,5 m² (1,0 m² + 0,5 m²) sa nachádza vo foyer pri vrátnici/pri vchode do budovy riaditeľstva a skúšobní a 1,5 m² sa nachádza vo foyer pri služobnom vstupe do Historickej budovy Štátneho divadla Košice, ktoré nájomca užíva na základe Zmluvy o nájme nebytového priestoru DN č. 1/2019 platnej odo dňa 24. 2. 2020 a účinnnej odo dňa 29. 2. 2020.

8 Zhodnotenie zamestnanosti

V oblasti zamestnanosti nedošlo v roku 2022 k zásadným zmenám. Vzhľadom na nepriaznivú ekonomickú situáciu, ale aj z dôvodu nedostatku požadovaných pracovných síl na trhu práce pretrváva na niektorých útvaroch značne poddimenzovaný stav zamestnancov.

Priemerný evidenčný prepočítaný počet zamestnancov na rok 2022 – orientačný ukazovateľ	279
Priemerný evidenčný stav zamestnancov za rok 2022 – prepočítaný	345,5
v tom zamestnanci so zdravotným postihnutím	9,1
Priemerný evidenčný stav zamestnancov za rok 2022 – fyzický	347,7
Evidenčný stav zamestnancov k 31. 12. 2022	356
Okrem toho na MD a RD	8
Organizačná štruktúra zamestnancov	
Činohra	30,1
v tom: riadiaci zamestnanci	1
divadelní umelci (herci)	22
ďalší umeleckí zamestnanci + dramaturg	5
administratívni zamestnanci	2,1
Opera	110,8
v tom: riadiaci zamestnanci	2
sólisti opery	12
orchester (bez dirigenta)	55,9
operný zbor	30,5
divadelní umelci (aj dirigent) + ďalší umeleckí zamestnanci	7,4
administratívni zamestnanci	3
Balet	48,5
v tom: riadiaci zamestnanci	0,8
sólisti baletu a sólisti baletu charakterového tanca	25,4
členovia baletu	12,6
divadelní umelci + ďalší umeleckí zamestnanci	8,2
administratívni zamestnanci + fyzioterapeut	1,5

Obchodný útvar	11,1
-----------------------	-------------

Útvar kostýmovej a scénickej výpravy	31,2
Ekonomický útvar a oddelenie PaM	9
Útvar technickej prevádzky	47,7
Úsek javiskovej techniky	44,8
Úsek podporných činností generálneho riaditeľa, zamestnanci priamo riadení generálnym riaditeľom, generálny riaditeľ	12,3
Spolu (Priemerný evidenčný stav zamestnancov za rok 2022 – prepočítaný)	345,5

Profesijná štruktúra zamestnancov (Priemerný evidenčný stav zamestnancov za rok 2022 – prepočítaný)	
divadelní umelci a ďalší umeleckí zamestnanci so zvýšeným TP o 5%	208,7
ostatní zamestnanci	136,8

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov (Evidenčný stav zamestnancov k 31. 12. 2022)	
so základným vzdelaním	11
so stredným vzdelaním	55
s úplným stredným a s vyšším odborným vzdelaním	190
s vysokoškolským vzdelaním	100

9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

ŠDKE pôsobilo v roku 2022 ako jedno z dvoch trojsúborových divadiel na Slovensku a v regióne východného Slovenska ako jediné divadlo v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR.

Hlavnými užívateľmi výstupov ŠDKE – divadelných predstavení baletu, činohry a opery sú všetky vekové skupiny. Tomu zodpovedá aj repertoár divadla:

- pre deti – činoherné a tanečné rozprávky, interaktívny program Malá scénička, výchovný koncert *Peter a Vlk*, multižánrové interaktívne predstavenie *Príbeh sv. Mikuláša*
- pre žiakov, študentov a mládež – diela spisovateľov klasickej literatúry, ktoré sú povinným čítaním v školách, hudobné predstavenia, výchovné koncerty, moderné tanečné divadlo,
- produktívny vek – predstavenia všetkých žánrov a zameraní,
- seniori – hudobné predstavenia (opereta, opera) a klasický balet.

Ceny vstupeniek na jednotlivé predstavenia boli stanovené v rôznych cenových hladinách aj podľa jednotlivých sektorov sedenia. Súčasne boli prispôbené jednotlivým vekovým a sociálnym skupinám a celkovej kúpyschopnosti obyvateľstva v regióne.

10 Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi

10.1

Kontrolný orgán: MK SR

Dátum vykonania kontroly: Začiatok kontroly 15. 12. 2021

Predmet kontroly: Overenie dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami v rokoch 2016 – 2021.

Výsledok kontroly: Kontrola bola ukončená 31. 8. 2022. Kontrolou bolo zistené neoprávnené vyplatenie miezd, cestovných náhrad, stravného a príspevkov na stravu zamestnancom, ktorí súčasne vykázali výkon práce u viacerých zamestnávateľov. V súlade so závermi kontroly a prijatými opatreniami boli zistené nedostatky finančne vysporiadané.

10.2

Kontrolný orgán: Inšpektorát práce Košice

Dátum vykonania kontroly: 18. 2. 2022

Predmet kontroly: Inšpekcia bola vykonaná na základe žiadosti Štátneho divadla Košice o vydanie povolenia pre výkon ľahkých prác pre fyzickú osobu mladšiu ako 15 rokov pre účinkovanie v predstaveniach *Falstaff*, *Otello*, *Werther*, *Tosca* a *Luskáčik*.

Výsledok kontroly: Inšpekciou neboli zistené žiadne nedostatky a bolo vydané súhlasné stanovisko na rozšírenie povolenia na výkon ľahkých prác.

10.3

Kontrolný orgán: Inšpektorát práce Košice

Dátum vykonania kontroly: od 21. 3. 2022 do 12. 4. 2022

Predmet kontroly: Inšpekcia bola vykonaná na základe žiadosti Štátneho divadla Košice o vydanie povolenia pre výkon ľahkých prác pre fyzickú osobu mladšiu ako 15 rokov pre účinkovanie v predstavení *Oidipus*.

Výsledok kontroly: Inšpekciou neboli zistené žiadne nedostatky a bolo vydané súhlasné stanovisko na rozšírenie povolenia na výkon ľahkých prác.

10.4

Kontrolný orgán: Inšpektorát práce Košice

Dátum vykonania kontroly: od 13. 4. 2022 do 3. 5. 2022

Predmet kontroly: Inšpekcia bola vykonaná na základe žiadosti Štátneho divadla Košice o vydanie a rozšírenie povolenia pre výkon ľahkých prác pre fyzickú osobu mladšiu ako 15 rokov pre účinkovanie v predstaveniach *Milada Horáková*, *Rodná zem*, *Nureyev*, *Charlie Chaplin*, *M. R. Štefánik*, *Doktor Jajbolí* a *Extáza / Obrazy o nej*.

Výsledok kontroly: Inšpekciou neboli zistené žiadne nedostatky a bolo vydané súhlasné stanovisko na rozšírenie povolenia na výkon ľahkých prác.

10.5

Kontrolný orgán: Všeobecná zdravotná poisťovňa

Dátum vykonania kontroly: 20. 9. 2022

Predmet kontroly: Kontrolované obdobie 1. 2. 2021 – 31. 7. 2022; Kontrola vykázaného poistného, odvádzaných preddavkov, dodržiavanie lehoty splatnosti preddavkov poistného a ročného zúčtovania poistného.

Výsledok kontroly: Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.

10.6

Kontrolný orgán: Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky

Dátum vykonania kontroly: 8. 12. 2022

Predmet kontroly: Kontrolované obdobie 1. 10. 2021 – 30. 10. 2022; Kontrola dodržiavania oznamovacej povinnosti, výšky poistného, termínov splatnosti a podania prehľadu platieb.

Výsledok kontroly: Kontrolou neboli zistené nedostatky.

10.7

Kontrolný orgán: Regionálny úrad verejného zdravotníctva

Dátum vykonania kontroly: 13. 12. 2022

Predmet kontroly: Overenie dodržiavania opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia – Kontrola evidencie osôb vykonávajúcich rizikové práce a vykonávanie preventívnych zdravotných prehliadok.

Výsledok kontroly: Kontrolou neboli zistené nedostatky.

11 Záver

ŠDKE v roku 2022 po zrušení protipandemických opatrení opäť naplno rozbehlo svoju činnosť a napĺňalo ciele definované v zriaďovacej listine. Pripravilo 14 premiér (5 operných, 5 činoherných a 4 baletné vrátane 1 obnovenej premiéry, 1 divadelného projektu a 1 tanečného projektu), z toho dve na javisku Malej scény ŠDKE a 1 v Tabačke Kulturfabrik v rámci projektu Medziscéna. Dramaturgicky sa podarilo priniesť do repertoáru divadla diela určené mnohým cieľovým skupinám, ktoré sa stretli s pozitívnym ohlasom odbornej kritiky aj samotného publika.

V roku 2022 sa ŠDKE okrem naštudovania a prípravy divadelných inscenácií zameriavalo na zabezpečenie materiálno-technického zázemia divadla, ktoré boli finančne podporené aj rozpočtovými opatreniami zo strany MK SR. Avšak na financovanie pravidelnej opravy a udržiavania majetku ŠDKE, aby nevznikli havarijné situácie ako v súčasnosti a na odstránenie už vzniknutých, je nevyhnutne potrebné zabezpečiť väčší prísun financií do rozpočtu organizácie v spolupráci a za pomoci MK SR, prípadne aj hľadaním iných zdrojov, aj z fondov EÚ. O neustálych a pretrvávajúcich problémoch v oblasti financovania sme písali v rámci nekrytých potrieb organizácie a to v „Komentári“ k predloženému návrhu rozpočtu na roky 2023 – 2025, ako aj v predchádzajúcich rokoch. Riešenia financovania rozpočtom nekrytých finančných prostriedkov boli predmetom rôznych analýz a žiadostí o rozpočtové opatrenia. Okrem opravy a udržiavania, ako aj rekonštrukcie majetku je potrebné zvýšiť objem finančných prostriedkov na zabezpečenie legislatívnych zmien, výdavky na osobné náklady, ale aj na ďalšie výdavky v oblasti materiálno-technického zabezpečenia, služieb, honorárov a pod. Na zabezpečenie neustále rastúcej činnosti organizácie je potrebné zvýšiť objem finančných prostriedkov na existujúci počet zamestnancov a na obsadenie ďalších pracovných miest a tým zvýšiť terajší orientačný ukazovateľ – prepočítaný stav zamestnancov (279) na ďalšie roky.

Súbory ŠDKE v roku 2022 odohrali na domácej scéne 261 predstavení, ktoré navštívilo 54 059 divákov, z toho pre deti a mládež 48 predstavení, ktoré navštívilo 10 491 návštevníkov. Tržby za vlastné predstavenia a koncerty dosiahli 539 661 EUR.

Príloha – ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA (k 31. 12. 2022)

